

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 1, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, KOVAS – MARCH 1, 1997

Nr. 42

Lietuvoje sprendžiamas V. Adamkaus politinis likimas

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) – Nuo penktadienį priimto Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) sprendimo didžia dalimi priklausys Valdo Adamkaus politinio likimo Lietuvoje.

VRK turi svarstyti, ar grąžinti JAV lietuvių gamtosaukinką Valdą Adamką į Šiaulių miesto tarybos Centro sąjungos rinkimų sąrašą. V. Adamkus minimas kaip galimas kandidatas per prezidento rinkimus šių metų pabaigoje.

Aktyviai į Lietuvos politinį gyvenimą įsijungusio V. Adamkaus prieš savaitę nutarė neregistruoti Šiaulių rinkimų komisija, aiškindama, kad jis neatitinka prielaidų kitai valstybei.

Tokį sprendimą palikusi galioti, VRK pareikalavo, kad V. Adamkus atsakyti, ar jis yra kitos valstybės pilietis, ar yra davęs priesaiką ir kada tos priesaikos atsisakė. Kandidato anketoje V. Adamkus yra nurodęs, kad turi JAV pilietybę ir apskritai neužpildė skilties, kurioje prašoma nurodyti, kaip ir kada atsisakė priesaikos.

Šią savaitę atsiųstame atsakyme VRK V. Adamkus pastebi, jog jam kelia nuostabą, kad VRK „pradeda abejoti pateiktų dokumentų autentiškumu“. Jis patvirtina, kad įgijo JAV pilietybę „įstatymų nustatyta tvarka“ ir nėra jos atsisakęs.

Centro sąjunga įrašė V. Adamką 25-uoju Šiaulių tarybos rinkimų sąraše. Jos atstovus stebina, kad keliama tokie reikalavimai V. Adamkui, kadangi Savivaldybių tarybų rinkimų įstatyme nieko nekaltama apie reikalavimą kandidatui neturėti kitos šalies pilietybės. Tačiau pagal kitą to paties įstatymo straipsnį, reikalaujama anketoje atsakinėti į klausimus dėl priesaikos atsiėmimo.

Centro sąjungos atstovas Vyriausiosios rinkimų komisijoje Vidmantas Staniulis tebsi tikiu įstatymo aiškinimu bei „dvigubų standartų“ taikymu kandidatams. Jis sakė, kad li-

beralų sąraše įrašyti verslininkei Ritai Dapkutei, kuri taip pat turi JAV pilietybę, nekeliamas jokių priekaištų. Vienintelis skirtumas, kad JAV gimusi R. Dapkutė automatiškai įgijo pilietybę, o V. Adamkus ją gavo natūralizacijos keliu ir privalėjo duoti priesaiką, kurios iš jo dabar reikalaujama atsisakyti.

Remiantis paskutiniomis BNS, Vyriausiosios rinkimų komisija nutarė leisti Valdui Adamkui dalyvauti savivaldybių rinkimuose. Už tokį sprendimą, kuriuo panaikintas Šiaulių miesto rinkimų komisijos draudimas, balsavo 7 VRK nariai, 4 susilaikė.

V. Adamkus į sąrašą įtrauktas ne tam, kad būtų išrinktas savivaldybės nariu, o kad patrauktų rinkėjus balsuoti už Centro sąjungą.

VRK taip pat nutarė prašyti Seimą patikslinti pagrindinių problemų „kaltininką“ – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 36-ąjį straipsnį.

Balsavusieji už leidimą V. Adamkui dalyvauti rinkimuose VRK nariai pažymėjo, kad iki šiol dar nė vienas išeivijos lietuviui nebuvo neleista dalyvauti rinkimuose. Tačiau daugelis jų nebuvo davę priesaikos, nes buvo gimę toje šalyje ir įgiję jos pilietybę automatiškai, o V. Adamkus gavo JAV pilietybę natūralizacijos būdu ir turėjo duoti priesaiką. Pagal JAV įstatymus, priesaikos atsisakymas reikštų automatinį šios šalies pilietybės atsisakymą.

VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas posėdyje pažymėjo, kad reikalavimas atsisakyti priesaikos nėra vienodai vertintinas pagal Lietuvos ir JAV įstatymus. Todėl VRK ketina prašyti Seimą patikslinti Savivaldybių rinkimų įstatymo 36-ajame straipsnyje įrašytą reikalavimą anketoje nurodyti priesaikos atsisakymo faktą.

Lietuva nieko negirdėjo apie JAV-Baltijos šalių susitarimą

Vilnius, vasario 27 d. (BNS) – Lietuva gal ir būtų suinteresuota konkrečių ir reikšmingo turinio Jungtinių Valstijų ir Baltijos šalių specialiu Draugystės susitarimu, tačiau iki šiol nieko nėra girdėjusi apie tokį dokumentą, pasakė aukštas Lietuvos prezidentūros pareigūnas, komentuodamas Skandinavijos spaudos pranešimus apie tai.

Švedijos „Dagens Nyheter“ ir Danijos „Berlingske Tidende“ laikraščiai šią savaitę pranešė apie įtemptai rengiamą Baltijos šalių ir JAV sutartį dėl bendradarbiavimo saugumo srityje.

„Neteko girdėti, kad Lietuva dalyvautų jį rengiant“, sakė Lietuvos diplomatas, tačiau jis neneigė „nepatvirtintų žinių“, kad toks dokumentas gali būti rengiamas bei pažymėjo negalįs komentuoti, ar yra kas nors konkrečiau apie šią iniciatyvą žinoma Latvijoje ar Estijoje.

Jis nesėjo šių Skandinavijos spaudos pranešimų su pernai ankstyvą rudenį Užsienio reikalų ministerijoje svarstyta JAV ir trijų Baltijos valstybių dvišalio dokumento ideja.

Oficialiai jis buvo pristatytas Vilniuje apsilankius aukštiesiems JAV Valstybės departamento pareigūnams, kurie buvo atvežę vadinamojo „Baltijos veiksmų plano“ (Baltic Action Plan) idėją.

Planas, be kita ko, numatė pasirašyti JAV ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos bendradarbiavimo dokumentus. Ekonominio, politinio ir saugumo bendradarbiavimo aspektus apimančius dokumentus tuomet planuota pasirašyti šių metų pradžioje.

Tačiau pastaruoju metu nei Vilniuje, nei Vašingtone apie „Baltijos veiksmų planą“ nebekalbama. Neoficialiomis žiniomis, Vilniaus entuziazmą atšaldė nuogastavimai, kad Vašingtonas minėtąjį planą ir dokumentus gali pasiūlyti kaip pakaitalą Lietuvos siekiams būti NATO nare.

Lietuvos diplomatai yra ne kartą pabrėžę, kad sveikintų bet kokį dokumentą, kuris galėtų sustiprinti dvišalius valstybių ryšius su JAV, tačiau kategoriškai atmeta sutarčių, alternatyvių narystei NATO, idėją.

Nuotr.: Vasario 16-osios proga surengtame priėmimo Lietuvos ambasadoje Vašingtone oficialiai buvo atsivieškinta su į Lietuvą išvykstančiais dirbti Amerikos lietuviams. (Iš kairės) Lietuvos vidaus reikalų viceministras pulk. R. Kilikauskas, R. Kronkaitienė, Birutė Eidintienė, ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas ir Lietuvos Krašto apsaugos viceministras pulk. Jonas Kronkaitis.

Lietuva vertina JAV užuominą dėl NATO, bet nori konkretumo

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) – NATO saugumo garantijų siekianti Lietuva pasijuto padirginta JAV administracijos atstovo pareiškimo, kad Baltijos šalys ateityje gali tapti sąjungos narėmis, tačiau laiko ji nepakankamai konkrečią.

„Valstybės departamento atstovo pareiškimas, kuriuo atsakyta į Rusijos UR ministro pasisakymus Kopenhagoje, yra paskatinantis“, sakė aukštas Lietuvos diplomatas, komentuodamas JAV Valstybės departa-

tamento atstovo Nicholas Burns pareiškimą, jog JAV „nenori išmesti nė vienos šalies už bordo“ ir atimti iš jos teisės būti svarstomai dėl priėmimo į NATO. Pasak jo, JAV ir toliau palaikys „labai glaudžius saugumo santykius“ su Lietuva, Latvija ir Estija, kad būtų užtikrinta jų nepriklausomybė ir suverenumas.

Šias pastabas N. Burns pasakė ketvirtadienį, komentuodamas griežtą Rusijos UR ministro Jevgenij Primakov išėjimą

Karaliaučiaus srities vadovas nori glaudžiau bendradarbiauti su Lietuva

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) – Karaliaučiaus srities administracijos vadovas Leonid Gorbenko norėtų, kad bendradarbiavimas su Lietuva peraugtų iš tarpvalstybinio į regioninį lygį ir kad būtų nustatyti nauji tranzito per Lietuvą įkainiai.

Tai leistų „egzistuoti ir Klaipėdos, ir Karaliaučiaus uostams“, sakė jis pirmadienį Vilniuje žurnalistams, pažymėdamas, kad Karaliaučiaus sritis nėra visiškai patenkinta dabartinėmis tranzito sąlygomis per Lietuvą. Jo nuomone, tranzito įkainiai „turėtų būti protingi“ ir juos reikia nustatyti tarpvalstybine sutartimi.

Susitikime daug dėmesio buvo skirta kultūriniam bendradarbiavimui. L. Gorbenko sakė, kad rudenį Karaliaučiaus universitete bus sudaryta studentų grupė, kuriai bus dėstoma lietuvių kalba. Jis taip pat žadėjo, kad sritis nedarys trukdymų atidengti paminklinę lentą Kristijonui Donelaičiui ir paminėti pirmosios lietuviškos knygos 450 metų jubiliejų.

Vienos dienos vizito metu Karaliaučiaus administracijos vadovas susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, premjėru Gedimynu Vagnoriumi, akio ministru Vincu Babiliumi.

Prezidentas – už pelningą Būtingės terminalą

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) – Ar pasirašyti įstatymą dėl „Būtingės naftos“, prezidentas Algirdas Brazauskas spės, kai pasitaris su premjėru Gedimynu Vagnoriumi ir specialistais.

Jis penktadienį priėmė socialdemokratų frakcijos pirmininką Aloyzą Sakalą ir jo pavaduotoją Rimantą Dagį, prašiusius sustabdyti įstatymą, nes, socialdemokratų nuomone, Lietuva gali prarasti galimybę kontroliuoti Būtingės terminalą, kurį jie laiko strateginiu objektu, bei netekti iplaukų ir biudžetą.

Antradienį Seimo priimta įstatyme „Dėl akcinės bendrovės „Būtingės nafta“ įstatinio kapitalo didinimo ir reikalavimų akcijų paketų savininkams“ nenustatyta konkrečių valstybei priklausanti bendrovės akcijų dalis.

Premjeras G. Vagnorius teigia, jog galioja ankstesni

vyriausybės nutarimai, kurie valstybei palieka ne mažiau kaip 35 proc. terminalo akcijų. Socialdemokratai, nepritarantys tokiai valstybės kapitalo daliai, siūlo valstybei palikti ne mažiau kaip 51 proc. akcijų.

Tuo tarpu prezidentas A. Brazauskas mano, kad terminalas yra „ne tiek strateginis, kiek komercinis“, nes pradėjus veikti Klaipėdos naftos terminalui, Lietuva įgijo saugią alternatyvą apsirūpinimo nafta galimybe.

Susitikime su socialdemokratų partijos vadovu prezidentas abejojo, ar verta naudoti didžiules valstybės biudžeto lėšas investicijoms į objektą, kuris gali būti ir nuostolingas.

A. Brazauskos išeikvimo, Būtingės terminalas bus pelningas tik tuo atveju, jei juo nuolat tekės nafta ir tuo bus suinteresuoti eksportuotojai.

Baltijos valstybėms nesiekti NATO narystės.

Vilniaus diplomatai laiko N. Burns pareiškimą „aiškiai nepakankamą“, nes jame teigiama, jog dabartinius Baltijos šalių saugumo poreikius gali patenkinti „Bendradarbiavimo taikos labui“ programa.

„Lietuva ir kitos Baltijos šalys jaučia didžiausią saugumo trūkumą, kuris tik tuomet bus patenkintas, kai jos taps pilnateisėmis NATO narėmis“, sakė Lietuvos URM pareigūnas.

Bankas pradeda mokėti kompensacijas už nuvertėjusius indėlius

Vilnius, vasario 28 d. (BNS) – Nuo kovo 1 d. Lietuvos taupomasis bankas pradės mokėti kompensacijas gyventojams už indėlių likučius, sukauptus iki 1991 m. vasario 26 d., 1992 m. gegužės 1 d. ir 1993 m. birželio 24 d.

Dabar bus mokama tiems žmonėms, kurie neatsiėmė kompensacijų už 1993-95 metus. Šiam tikslui į Taupomąjį banką jau pervesta 20 mln. litų. Šių metų biudžeto išmokoms skirta 35 mln. litų, tačiau gali būti, jog suma bus didesnė, jei pinigų iplauks į Santaupų atkūrimo ir kompensavimo fondą.

Banko paslaugų departamento direktoriaus pavaduotoja Alvyda Zitikytė sakė, jog banke dar yra apie 1.4 mln. sąskaitų, pagal kurias reikės mokėti kompensacijas. Iki pernai vasaros uždaryta maždaug 500,000 sąskaitų. Jau ruošiami įstatymai, pagal kuriuos planuojama visiškai atstatyti nuvertėjusius žmonių indėlius, už vieną rublį mokant 1 litą.

* „Centristų ministrai gali būti atsaukti“ – tokiu pavadinimu „Lietuvos rytė“ (02.28) spausdinama informacija apie įvykusią Centro sąjungos pirmininko ir Seimo pirmininko pavaduotojo R. Ozolo spaudos konferenciją, kurioje R. Ozolas neatmetė galimybės, kad, paaštrėjus santykiams su valdanciąja koalicija, iš vyriausybės narių gali būti atsaukti Centro sąjungos ministrai. Tačiau jis pabrėžė, jog Centro sąjunga ir toliau liktų bendradarbiaujančia partija su konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija, bet „neatsisakys savo labai kietos opozicijos vaidmens atvejais, kai bus laikoma esant reikalinga oponuoti“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Helsinkis. JAV ir Rusijos prezidentų Bill Clinton ir Boris Jelcin susitikimas įvyko kovo 20 d. oficialioje Suomijos prezidento rezidencijoje „Maentynemi“, patvirtino Suomijos Prezidentūra. Prieš tai 2 dienas vyks parengiamosios Rusijos ir JAV atstovų derybos. Ketvirtadienį abu prezidentai kalbėjosi telefonu ir sutarė, kad svarbiausias derybų klausimas bus būsimieji Rusijos ir NATO santykiai, bus aptartas Europos saugumas, nusiginklavimas bei dvišaliai JAV-Rusijos santykiai.

Ukrainos ir Rusijos sutartys su NATO turi būti pasirašytos vienu metu, trečią dieną, po derybų su Italijos ministru pirmininku Romano Prodi surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė Ukrainos prezidentas Leonid Kučma.

Ženeva. Tarptautinei Nusiginklavimo konferencijai vis dar nepavyksta pradėti pilnavertio darbo, nes delegatai iki šiol nesutarė, kuriuos klausimus reiktų svarstyti pirmiausia. Neprisijungusios valstybės, raginamos Indijos ir Pakistano, reikalauja pradėti derybas dėl visiško branduolinio ginklo uždraudimo. Tačiau penkios pasaulio branduolinių valstybės sakosi nėra pasirengusios derėtis dėl konkrečių savo branduolinės ginkluotės sunaikinimo terminų. JT diplomatai sako, jog padėtis konferencijoje yra labai sudėtinga ir neatrodo, kad kuri iš nesutariančių pusių būtų linkusi nusileisti.

Maskva. Ketvirtadienį po kalbio į Kremlių Rusijos prezidentas Boris Jelcin išsikviė Tolimųjų Rytų karinio regiono vadą, generolą pulkininką Viktor Čečevatov, sklandant gandams, kad prezidentas nusisių iš pareigų pašalinti gynybos ministrą Igor Rodionov. Čečevatov nurodė, kad reikalingos skubios reformos, norint išvengti nelaimės karinėse pajėgose, tačiau, jis paaneigė, kad jam buvo pasiūlytos naujos pareigos.

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan pranešė, kad šeštadienį pranešė pagalbos siuntimas Irakui pagal susitarimą „nafta už maistą“. Operaciją tikrins beveik 200 stebėtojų. Pagal susitarimą Irakui leidžiama kas 6 mėnesius parduoti naftos už 2 mlrd. dol., kad galėtų užsimokėti už maistą ir medicamentus, kurių Irake trūksta nuo to laiko, kai JT Bagdadui paskelbė prekybos draudimą.

Maskva. Čekėnijos vyriausybė, siekdama sumažinti išaugusį pagrobimų skaičių, nusprendė žmonių grobikus bausti mirtimi, ketvirtadienį rašo laikraštis „Moskov Times“. Naujai išrinktas Čekėnijos prezidentas Aslan Maschadov išleido įsaką, kuriuo grobikai bus baudžiami mirtimi arba 15 metų laisvės atėmimu.

Talinas. Estijos prezidentas Lennart Meri naujuoju šalies ministru pirmininku paskyrė Mart Siimann, viena iš valdanciosios Koalicinės partijos vadovų.

Belgradas. Buvęs Bosnijos serbų vadas Radovan Karadžić pranašauja, jog Europoje kils nauji karai. Pasak jo, Europa greitai persitvarko į federaciją be nacijų, bet Didžioji Britanija tam priešinosi. Prancūzija gali prisijungti prie šio pasipriešinimo, ir jau galima įžvelgti naujos „Antantės“ formavimąsi. Iš vienos pusės Europoje bus Vokietija ir jos palydovai, o iš kitos – D. Britanija, Prancūzija ir, galbūt, Serbija bei Rusija, mano R. Karadžić, kuris yra kaltinamas genocidu ir iškomas JT karo nusikaltimų tribunolo. Jam uždrausta dalyvauti viešajame gyvenime bei pasisakyti informavimo priemonėse.

Italijos senatė buvęs šalies ministras pirmininkas Julio Andreotti pasisakė prieš NATO plėtrą ir susilaikė gausių senatorių aplodismentų.

Ryga. Esamos sienos pripažinimas būtų vienintelis galimas dvišalių derybų del sienos sprendimas, mano Latvijos užsienio politikos instituto direktorius Atis Lejinis. „Kitos išeities nėra. Tai Rusijos iškovojimas per II pasaulinį karą“, sakė jis. Panašiu būdu Rusija gavo Suomijai priklausiusią Kareliją bei nedidelę Estijos dalį, ir šiais atvejais siena vėliau nesikeitė. Politologas pažymėjo, jog sienų klausimo išsprendimas „atveria Lietuvai kelią į Europos Sąjungą ir NATO“. Priešištauti Lietuvai jau nebebus galima, nes dabar sienos sutarties pasirašymą, sielama su žmogaus teisių problema, stabdo Rusija.

Islamabadas. Penktadienį Pakistano pietryčių Baluchistano provinciją sukrėtęs stiprus žemės drebėjimas (pagal Richterio skalę siekė 7.3 vnt.) nusinešęs mažiausiai 48 žmonių gyvybes. Į labiausiai nukentėjusias vietas nušauti kariuomenės gydytojai, sanitariniai ir statybos daliniai.

Bona. Vokietijos valdžios pareigūnai žada panaudoti tiek policijos pajėgų, kiek prireiks, kad būtų užkirstas kelias demonstracijoms ir bandymams sutrukdyti branduolinių atliekų pervežimą iš Bavarijoje veikiančios atominės elektrinės į sunaudoto kuro saugyklą šiaurės Vokietijoje. Pernai susiklosčius panašioms aplinkybėms, policija, palaivindama kelių sunkvežimių, gabenantiems radioaktyvias atliekas, panaudojo lazdas, ašarines dujas ir vandensvaizdžius. Vokietijos pareigūnai sako, kad bus dislokuota daugiau nei 25,000 policininkų.

KALENDARIUS

Kovo 1 d.: Albinas, Antanina, Tulgaudas, Rusnė.

Kovo 2 d.: Simplicijus, Elena, Marcelinas, Eitautas, Naida.

Kovo 3 d.: Palaimintoji Kotryna Drexel, steigėja Švč. Sakramento seserų, apaštalaujančių tarp JAV indėnų ir juodųjų (1858-1955); Kunigunda, Ticijanas, Uosis, Tule.

Kovo 4 d.: Šv. Kazimieras, išpažinėjas, Lietuvos globėjas (1458-1484); Alicija, Vaclova, Ginutis, Daina.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

TURIME NAUJĄ REDAKTORĘ

Su malonumu pranešame, kad trijų mėnesių pastangos surasti naują „Iš Ateitininkų gyvenimo“ puslapio redaktorių, buvo sėkmingos. Naują šio puslapio redaktore yra Laima Šalčiuvienė.

Laima yra ateitininkė nuo vaikystės dienų. Ji yra buvusi įvairiose pareigose, rašiusi spaudoje, kalbėjusi jaunimui auklėjimo temomis, vadovavusi stovyklose ir keletą metų buvusi Jaunųjų Ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkė. Šiuo metu ji yra išrinkta į naująją Ateitininkų Sendraugių sąjungos centro valdybą.

Džiugu, kad vyresniųjų ateitininkų kalbinama, Laima matė reikalo svarbą ir ryžosi atiduoti savo duoklę ateitininkijos rašytam žodžiui. Džiaugiamės ir dėkojame.

Prieš porą mėnesių su šiuo puslapiu atsiveikino buvusi redaktore Karolina Kubilienė. Savo atsiveikimo žodyje K. Kubilienė rašė: „Manau, kad kiekvienas ateitininkas turėtų jausti pareigą tą darbą bent kurį laiką atlikti“. Jausdamas pareigą, K. Kubilienė redagavo šį puslapį keletą metų, kartais turėdama taktininkų, bet dažnai pasijusdavo viena. Todėl redaktorių pasikeitimo proga, reiškiamę gilią padėką K. Kubilienėi už pašvęstą laiką, už ištvermingumą, rūpestį ir pastangas, siekiant kas šeštadienį užpildyti šį „Iš

Ateitininkų gyvenimo“ puslapį. Linkime sėkmės ir tikimės, kad suprasdama žinių „sausros“ sunkumą, atrastie laiko bendradarbiauti šiame puslapyje ir toliau.

Džiugu, kad šis puslapis pereina iš vieno atsakingo rankų į kitas. Raginame visus vienetus, kuopas, drauges, sąjungas ir asmenis nebūti rašyto žodžio šykštuoliais, bet atsidedusieji bendradarbiauti su naująja redaktore. Dalinimės žiniomis, mintimis, reportažais bei nuotraukomis su visais šio puslapio skaitytojais. Visi ateitininkai yra ne tik tiktai prašomi, bet ir raginami aktyviai remti šį „Iš Ateitininkų gyvenimo“ puslapį.

Negalime praleisti šios progos, nepadėkoje „Draugo“ redakcijai, ypač Irenai Regienei, už parodytą rūpestį ne tik šio pereinamojo laikotarpio metu, bet taip pat ir per visą eilę metų. Sunku būtų buvę palaikyti šio puslapio testinimą be Jūsų pagalbos. Ateitininkija lieka Jums dėkinga. Viliamės, kad ir toliau Jūs, reikalui esant, pagelbėsite.

Šio puslapio įdomumas ir aktualumas priklausys ne vien tik nuo naujos redaktorės, bet ir nuo visų mūsų — nuo mažiausio jaunučio iki šimtamečio sendraugio.

Ateitininkų federacijos
valdybos vardu
Juozas Polikaitis

MIELIEJI IDĖJOS SESĖS IR BROLIAI,

Pakviesta dr. Petro Kisieliaus redaguoti ateitininkų skyrių „Drauge“, pareigas atarusi su laikraščio vyriausia redaktore Danute Bindokiene ir ilgamečio ateitininkų skyriaus redaktoriaus a.a. Jono Žadeikio našle Valerija Žadeikiene, nusprendžiau priimti pakvietimą.

„Draugas“ yra dalis mūsų šeimos kasdienio gyvenimo. Negaliu įsivaizduoti, kad mūsų namai be jo apsieitų. O kad ateitininkų skyriuje jau kuris laikas nėra pilnos antrašės, net nepagalvojau, kad tai todėl, kad nėra redaktoriaus — juk žinios vis tiek buvo! D. Bindokienės kvietimas pabusti, nors taiklus ir reikalingas, mane nejaudino ir nejaudina jokios atsakomybės — tai buvo kitų rūpestis. Dr. Kisieliaus pasikambinimas mane truputį sukreto.

Budama pirmametė gimnazistė apglėbiau ateitininkų ideologiją, kaip savą. Ji buvo dalinai ne tik tęsinys, bet ir tobulumas viso to, ką aš šeimoje ir pradžios mokykloje išmokau. Pacyos organizacijos veikloje dalyvauju, kartais didesniu laipsniu, kartais mažesniu, nuo 1959 metų. Supratęs dabartinį reikalą nebuvo ypatingai sunku sutikti, bet be dr. Kisieliaus pakvietimo, tikrai nebūčiau pati pasiūliusi šitai atsakomybę.

Tikiuosi netrukus asmeniškai užmegzti ryšius su įvairių vietnų valdybomis ir pavieniais mūsų ateitininkiškosios visuomenės nariais. Tačiau,

šiandien, viešai ir bendrai kviečiu pasaulio ateitininkus, rašančius — rašyti ir toliau, nerašančius — „rizikuoti“ rašyti, užpildyti šeštadienio „Draugo“ antrąjį puslapį savo kuopų, draugovių, skyrių veiklos žiniomis, kad spaudos puslapiuose laikydami ryšį vieni su kitais, paskatintume, padrasintume tvirtesnę nuoseklesnę veiklą, siekdami mūsų bendro tikslo: Visa atnaujinti Kristuje, tarnaujant Dievui ir tėvynei.

Medžiagą spaudai galite siųsti paštu tiesiog „Draugo“ ateitininkų skyriui, 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629, arba redaktorei į namus, 411 East Lynnwood Avenue, Arlington Heights, Illinois 60004.

Taip pat galite siųsti faksu, tiesiog „Draugo“ ateitininkų skyriui, 773-585-8284, arba redaktorei į namus, 847-253-9551.

„Draugas“ medžiagą turi turėti trečiadienį prieš spausdinimo datą. Siūlcme rašinius riboti dvejuose puslapiuose, maždaug 500 žodžių. Nuotraukos labai laukiamos — pažymėkite vardą, pavardes ir įvykį.

Rašytojai, siuntėjai visados pridėkite savo telefono numerį, reikalui kilus, žinoma su kuo galima susisiekti.

Jeigu medžiagą siunčiate į redakciją, malonėkite nuorašą nusiųsti Šalčiuvienėi į namus — reikalinga vedant straipsnių indeksą.

Garbė Kristui!
Laima Šalčiuvienė

Studentų ateitininkų „Supersavitgalyje“ Dainavoje dalyvavo ir Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis (penktas kairės).

ATSINAUJINIMO IR SUSIJUNGIMO DIENA

Tradicinis Gavenios susikaupimo šeštadienis Ateitininkų namuose, Lemonte, šiemet buvo vasario 15 dieną. Susikaupimui vadovavo kanadietis kun. Edis Putrimas, šiuo metu dirbantis pastoracinį darbą Toronto Priskelimo parapijoje. Kun. E. Putrimas seminariją baigė Italijoje, kurią išventintas 1985 metais paties popiežiaus, kurį laiką dirbo Vasario 16 gimnazijoje, vėliau su Pietų Amerikos jaunimu. Prieš porą metų Klaidojoje įsteigė Dvasinės pagalbos centrą jaunimui. Neseniai vysk. P. Baltakio buvo paskirtas išeivijos jaunimo sielovados direktoriumi.

Susikaupimo dienos tema buvo „Kristus — mūsų sutartininkas“. Ši tema siejasi su šiais 1997 metais, kurie Šv. Tevo kaip tik yra pavadinti Kristaus metais ir jais pradamas pasiruošimas trečiajam krikščionybės tūkstantmečiui. Ta proga ant altoriaus padėta žvakė uždegė prel. Juozas Prunskis.

Jau pirmojoje dienos konferencijoje kun. E. Putrimas pabrėžė daugybę minčių, kurios sudarė pagrindą ir akstiną tolimesnėms svarstyboms. Gavenios metų ir rekollekcijos jis prilygino pavasariui — žydėjimo metui, kada gamta ruošiasi augimui ir brendimui. Panašiai ir žmogus privalo augti dvasiškai, atsinaujinti, išeiti iš „mirties kultūros“, kuri dažnai pasaulyje viešpatauja. Keturiasdešimt Gavenios dienų skaičius vaizduoja tobulybę. Žengiant į ją, reikia pradėti gyventi iš naujo, atstatyti tiltus į Viešpatį.

Antrojoje konferencijoje kun. Putrimas ragino žmogų nusiimti savo kaukę, su kuria mes dažnai gyvename, atvirai paklausti Viešpaties, ko Jis iš mūsų nori, ir atsiduoti į Jo rankas. Toks atsidavimas, susijungimas su Dievu ir atsiliepinimas Jis, o ne į baimę, kaip tik ir atstatys tuos sugriautus tiltus, kurie jungia mus su Kūrėju, su gamta.

Mišių pamokslu metu jis dar pabrėžė, kad pasaulio istorija panaši į Kryžiaus stotį, kurios žmogus veda arba į Priskelimą, arba į pražūtį. Ragino suprasti atgimimo bei atsinaujinimo iš vidaus reikšmę, atkreipti dėmesį į Didžiojo Šeštadienio Krikšto pažadą atnaujinti.

Susikaupimo dienos, kuri prasidėjo 9 val. ryto, eigai vadovavo Aldona Kamantienė. Laikas tarp konferencijų buvo skirtas asmeniniam buvimui, diskusijoms mažose būreliuose, išskeltiems klausimams su kun. Putrimo atsa-

kymais. Susitaikinimo Sakramentui pasiruošti ir Kryžiaus kelio bei Rožinio maldoms talkino Rita Vencloviene, Juozas Polikaitis, Janina Lieponienė, Antanas Pauzulis, Aldona Kamantienė. Giesmių vadovas buvo Bronius ir Juozas Polikaitis. Išpažintųjų klauzė trys kunigai: Edis Putrimas, Algirdas Paliokas ir prel. Juozas Prunskis. Šv. Mišių skaitinius skaitė Raminta Marchertienė ir Juozas Baužys. Auką nešė Irena Polikaitienė ir Alfonsas Pargauskas. Mišioms patarnavo Jurgis Alenskis.

J.B.

ATEITININKŲ STUDENTŲ ŽIEMOS AKADEMIJA PRIENUOSE

Sausio 21-28 d. Prienuose vyko tradicinė studentų ateitininkų žiemos akademija (SAŽA), kurioje dalyvavo per 70 studentų iš įvairių Lietuvos aukštųjų mokyklų. Pasak renginio organizatorių, akademijos dalyviai ne tik klausėsi akademinių paskaitų bei susitikimo su įdomiais žmonėmis, bet ir galėjo išbandyti savo talentus kūrybinuose vakaruose. Studentai taip pat vedė pamokas Prienuose miesto ir rajono mokyklose, susitikinėjo su moksleiviais. Teminių paskaitų ciklą apie bendravimą skaitė Šeimos centro vadovė Nijolė Liobikienė, kuriai buvo patikėtos akademijos rektorės pareigos. Kiekvieną dieną akademijoje svečiavosi paskaitininkai. Katalikų televizijos studijos direktorius Gintaras Sabaliauskas pasakojo apie televizijos veiksmingumą visuomenėje, kun. Rimantas Gudelis aptarė ateitininkijos padėtį. Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centro mokslnis bendradarbis Arūnas Peškaitis kalbėjo apie sektas bei sektantiškumą, pateikė pagrindinius sektos požymius. Apie bendravimą kalbėjo tėvas joanitas Philippe Marie Mossu. Vienas iš akademijos organizatorių, studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas R. Vaškevičius „Bažnyčios žinioms“ sake, jog viešnagės Prienuose metu užsimezgė nuoširdūs santykiai su vietiniu jaunimu, kuris nuo pirmos dienos aktyviai dalyvavo akademijos programoje. Pašnekovas tvirtino kėtiną rimtai apsisvarstyti miesto pedagogų pasiūlymą ateinančią vasarą bendromis jėgomis surengti jaunimo stovyklą Prienuose.

„Bažnyčios žinios“ Nr. 3, 1997

MIRUSIŲJŲ ATMINIMA PAGERBIANT

Grazu mirusį brangų asmenį pagerbti geleimis prie jo karsto, dar vertingiau jo vardu paremti darbus organizacijos, kuriai jis priklausė ir jos veiklą rėmė. Ateitininkų federacijos fondas dėkoja R. Gineičiui, 100 dol. aukojusiam a.a. dr. Jono Reinio atminimui, taip pat Izabelei Stoncienei, 40 dol. aukojusiai a.a. agronomo Povilo Žumbakio atminimui.

ŠEIMOS ŠVENTĖ

Šį pavasarį, birželio 1 d., visos jaunųjų, moksleivių ir studentų kuopos drauge, jungiasi į tradicinę Šeimos šventę, kuri, dėl didesnio žmonių skaičiaus, vyks PLC, Lemonte. Ten bus šv. Mišios, ir akademinė dalis. Po to visi persikels į Ateitininkų namus gegužinei, kur bus pietūs ir linksmoji dalis jaunimui ir vyresniems. Prašome pasižymėti šią datą savo kalendoriuose.

Nijolė Stankevičiūtė, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
381 South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
773-471-7879

ARAS ŽLOBA, M. D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 527-0090
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 435-0120

Kab. 312-586-3166
Namų 847-381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. ir ketv. 3 v. p. p. - 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus
Tel. 708-652-4159 atsakomas 24 val.
DR. PETRAS KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 5th Ave., Cicero
Kasdien 1 v. p. p. - 7 v. v.
Išskyrus trečd. šešt. 11 - 4 v. p. p.

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. (708) 344-1894
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
8830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6822
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURG
NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Vidaus ir plaučių ligos
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Mažinant pašto išlaidas, pakvitatimui už gautas prenumeras nesunkiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Ignas Budrys

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiūdomos, gavus prašymą, kaip nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

• 1883 m. kovo mėn. pradėtas leisti pirmasis lietuviškas laikraštis „Aušra“. Jo įsteigėjas ir redaktorius buvo dr. Jonas Basanavičius. Laikraštis spaus-

dintas Tilžėje, nes Lietuvoje tuo metu buvo spaudos draudimo laikai. „Aušra“ ėjo iki 1886 m. birželio mėn.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. ELGIJUS LEIŠ
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15905 - 127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9354 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
15505 - 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 472-0255
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Suštarimul (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St., Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p. p. - 7 v. v. antr. 12:30 - 3 v. p. p.
trečd. uždaryta; ketv. 1 - 3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0969 arba (312) 489-4441
DR. K. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2099
Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 773-471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

VIDAS T. NOREIKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE
su Charles E. Bond, D.D.S.
209 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 926-1632
Valandos pagal susitarimą

DALIA A. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-8871
Valandos pagal susitarimą

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo
Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-694-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Illinois Pain Treatment Institute
Skausmo gydymo specialistai
JOMAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-0800
East Dundee 847-551-1212
McHenry 815-383-9595
Elk Grove 847-716-1212

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2890
Namų tel. 708-448-8848

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 773-585-7755

DR. KENNETH J. YERKES
Dr. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-738-8596
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

SILPNUME — DIEVO GALYBĖ

Pirmame skaitinyje (Išėjimo 20:1-17) matome, kad Dievo įsakymai iš pradžių buvo labai trumpi draudimai: „Nežudyk!“, „Nesvetimauk!“, „Nevok!“ Dešimtyje Dievo įsakymų atspindi itin stiprus paprastumas, neblaškomas smulkmenų, išvedžiojimų, pateisinančių aplinkybių; viskas suprantama trumpais, paprastais, gyvenimą ar mirtį lemiančiais nurodymais, juoda-balta ryškumu. Nors tiesa, kad svarbu skirti tinkamą dėmesį moraliskai pilkosioms gyvenimo aplinkybėms, smulkesnėms ydoms, gyvenime, tačiau yra ir momentų, nors ir nežinai pasitaikančių, kuriais priviolome nedviprasmiškai atsistoti teisingumo ir tiesos pusėje, Jėzaus puseje ir tie momentai yra lemiami, tiek mūsų patių išganymui, tiek ir mūsų visuomenės ateitčiai.

Tuos momentus išryškino ir Senojo Testamento pranašai, pvz., Ozejas (4-me skyriuje) ir Izaijas (1-me sk.), kaip nurodo, šio sekmandienio skaitinius komentuojantis, kun. Carroll Stuhlmueller. Jie nesismulkindami išsako Dievo teisingumo reikalavimus, nes teisiniai išvedžiojimai tampa nusikaltimu, kai vargšai badauja, silpnieji yra skriaudžiami ir išnaudojami: „Dorume, ištikimoms meilės ir Dievo patinimo nėra krašte! Kreiva priešaika, ir melagystė, ir žmogudystė, ir vagystė, ir svetimavimas isigalėjo... todėl kraštas rauda, vis jo gyventojai gaista, drauge su laukų žvėrimis, padangių paukščiais ir jūrų žuvmis žūsta“ (Ozejo 4:1-3). Tokie stiprus atsišaukimas į tautos sąžinę neateina be ilgo mąstymo apie Dievo įsakymus ir jų prasmę tiems, kurie yra skriaudžiami bei spaudžiami.

Apie Dešimt Dievo įsakymų buvo mąstoma šimtmečiais, perduodant ir aiškinant juos vis naujoms kartoms, tiek apeigų metu šventykloje, tiek renkantis maldai mažesniuose būriuose namuose bei sinagogose. Perduodant Dešimt Dievo įsakymų, buvo pridėtas ir paaiškinimas, kodėl jie įpareigoja: „Aš esu Viešpats, tavo Dievas, kuris tave išvedė... iš vergovės namų“, arba „Septintoji diena yra šventė... joje nevalia tau dirbti nė kokio darbo...“ (nes) septintąją dieną (Viešpats) išėjo“. Priežastys, kodėl reikia laikytis įsakymų, nėra tik Dievo saugavališkas pasireiškimas, bet tautos supratimas, jog jais Dievas rodo rūpestį žmogumi, tad įsakymų laikymasis yra meilės atsakymas į Dievo pirmiau parodytą meilę ir rūpestį.

Dievo įsakymai kalba į jį garbinti susirinkusios tautos širdį, primindami išvadavimą, kviesdami pasilieti, nes ir jis išsėjos. Įsakymai viena, tikrąjį Dievą padarę tautos centru, visą tautą sujungę į šeimą per visas buvusias ir ateinančias jos kartas. O meilės jungiamojo šeimoje kiekvienas mažas prašymas tampa labai svarbiu. Toks jau yra meilės atliepis, pastebi kun. Stuhlmueller. Ir, nors mes išmokome Dešimt Dievo įsakymų dar vaikais būdami, jie iš tiesų kreipiami į suaugusiųs žmones. Ne vaikams, bet suaugusiems, įsakoma gerbti savo tėvą ir motiną.

Toks įsakymas gali atrodyti bereikalingas ar net per didelį apkrovimas pareigomis, įsakymas stipresnėms patikinti silpniesiems — aiškiai pasakius — kvailystė. Bet šv. Paulius tokią galvoseną pavadina Dievo galybe ir išmintimi. Jis pirmame laiške Korinto tikintiesiems (1 Kor 1:22-25) pripažįsta, kad Jėzaus save paaukojanti meilė, ryškiausiai matoma Nukryžiuotojo Kristaus atvaizde, pagonims gal ir atrodo kvailystė. Bet Jėzumi įtikėjusiems ši „dieviškoji silpnybė“ galingesnė už žmones.

Jono Evangelijoje Jėzaus būsimoji kancija ir mirtis užsimenama pačioje pradžioje, viešos, bendruomeninės maldos šventykloje kontekste (Jono 2:13-25). Jėzus buvo ką tik iš šventyklos išvaręs prekiautojus joje aukojamais gyvuliais ir pinigų keitėjus. Jis žiauriai užpyko, kad žmonės jo Tėvo garbei pastatytus namus naudoja savo tikslams. Jis užsūstino dėl žmonių papiktinimo, kuris vyko, maišant prekybinius (ir net politinius) tikslus su giliausiais bendravimo su Dievu poreikiais. Iš tiesų, jis pats buvo nužudytas kaip tik dėl to, kad jo aiškiai išsakomas įstatymų supratimas, statant meilę žmogui bei teisingumą aukščiau įstatymo raidės, kuriuo vis daugiau žmonių ėmė tikėti, grėsė to meto žydų vadovų politinėms bei ekonominėms užmačioms. Tą dieną šventykloje Jėzus nepažino „pilko zonų“, šventyklos orumas tapo „gyventi ar mirti“ klausimu.

Dievo įsakymai buvo taip giliai įaugę į visą Jėzaus asmenį, kad jis, Dievo meilės žmoneis įkūnijimas, kabantis ant kryžiaus, tapo ir nuodėmės tikrojo poveikio žmoneis akivaizdus įkūnijimas. Šv. Pauliaus žodžiais: „Tą, kuris nepažino nuodėmės, jis dėl mūsų padarė nuodėme, kad mes jame taptume Dievo tei-

Jei žemaitijos keliais kada bekeliuosi, nepamiršk sustoti ir „... į kalną įlipti aukščiausia“... O tas kalnas — Satrijos piliakalnis.

Nuotr. Onos Rušenienės

NAUJO PAVOJAUS DEBESYS

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Jau daugiau kaip prieš šešerius metus išgyvenome tėvynės laisvės atgavimo euforiją, o dabar rūpinamės jos vidaus tvarkos atstatymu, ekonomine, teisine padėtimi, sąžinės balse atbudimu, taip pat diskutuojame Lietuvos galimybę tapti NATO nare, kas yra ypač svarbu, kad tiek Lietuva, tiek kitos dvi Baltijos respublikos gyventų nesudrumstose laisvėje. Bet kokios jų ateities perspektyvos? Pažvelkime į nelabai plačiai žinomus, o Amerikoje neminimus, faktus.

„Demokratinės“ Rusijos seimas, vadinamas Dūma, jau turi dar vieną, labai reikšmingą ir pavojingą, „AntiNATO“ šaką, sudarytą iš 120 Dūmos atstovų. TASS pranešė, kad Rusija projektuoja naujos automatiškos raketų generacijos gamybą, tikslas: užkirsti kelią NATO plėtimuisi. Buvus Strateginių raketų tarnybos darbuotojas ir radikalus „Tautinio saugumo fronto“ narys Sergej Giotov, dabar einantis pareigas Dūmos

sumu“ (2 Kor 5:21). Priėmęs žiauria, viešą mirtį, Jėzus išvalė tikrąjį Dievo šventyklą, kuria esame visi juo įtikėjusieji (2 Kor 6:16). Jame, kabandami ant kryžiaus, pamatėme, ką iš tikrųjų daro net mūsų maži dėmesio neatkreipimai į artimo meilės lavimus. Bet Jėzaus pavyzdyje taip pat pamatėme, kad iš tiesų, kaip tik silpnume ir net mirtyje ryškiausiai pasirodo Dievo galybė. Tad galime ir mes nebijoti savo ar kitų silpnumo pasireiškimų, nes, jei priimsime juos su Jėzumi, ten pasireikš Dievo galybė.

Aldona Zailskaitė

užsienio reikalų komitete ir priklausantis „Populiarios jėgos“ frakcijai, pranešė Dūmos nariams apie „AntiNATO“ steigimą, kurio pagrindinis tikslas yra analizuoti NATO plėtimo sustabdymo galimybes ir skatinti vyriausybę tuo reikalu imtis griežtų priemonių. „AntiNATO“ sudaro grupė Dūmos narių, kuriems tokia veikla yra priimtina ir net, atrodo, labai reikalinga. Baltijos respublikos, išsilaisvinusios ir pasitraukusios iš Rusijos teritorijos, ir Vakarus vėl užkėlė vartus, kurie per penkis dešimtmečius buvo laisvi ir gerai išnaudojami. Rusijai graudu, praradus tokį „tiltą“. Tų respublikų priėmimas į NATO garantuotų jų saugumą ir nepriklausomybę, kas Rusijai yra nepriimtina ir nenaudinga. Grasinimas automatinėmis tolumo skrydžio raketomis, kurios būtų nukreiptos Baltijos respublikų link, yra naujo pavojaus žaizda. O kaip Baltijos respublikos nuo jų apsigins? Kas jas užstos?

Džiugu, kad dėl spaudos laisvės kai kurie populiarūs Rusijos laikraščiai toki projektą kritikuoja ir sarkastiškai spėlioja, kad tai esama tik tuščios propagandos, norint sustiprinti ginklų gamybos pramonę. Kai kurie žurnalistai net pranašauja, kad tokie veiksmai gali negatyviai atsiliepti į Rusijos prestižą užsienyje.

Ar nebaisu pagalvoti, kad Baltijos respublikos gali likti automatiškos raketų šešėlyje? Tai žymiai baisesnė už sovietiško malūnsparnių kadaise triukšmingą skraidymą virš Vilniaus gyvenamųjų rajonų, begasdinant gyventojus. Nei apsiginti,

nei laukti pagalbos iš Vakarų nebūtų jokios vilties. Įdomu, kaip į tą reaguos naujoji JAV valstybės sekretorė Albright, nors sunku įsivaizduoti, kad dabartinio JAV prezidento parinktoji aukšta pareigūnė nesektų jo politinės filosofijos pėdomis ir netėtų draugiškumo politikos su Kremliumi. Atsižvelgiant dar į tą, kad jau susirūpinta pašlijusiu Jelcino sveikatos stoviu ir spėliojama, kad jam netrukus teks pasitraukti iš pareigų, tai artimoje ateityje reikia tikėtis didelių pasikeitimų ir Rusijoje, ir JAV užsienio politikoje. Bet, žvelgiant į istorijos lapus, pozityvių pasikeitimų Baltijos respublikų atžvilgiu gali tikėtis tik kraštutiniai optimistai, nors dabartinė Rusija, visais atžvilgiais silpna ir netvarkinga, nesudaro didelės grėsmės Vakarams. Net patys rusai negali nuslėpti to fakto, kad kariuomenėje yra didelis nepasitenkinimas prastu maitinimu, skurdžia avalyne ir drabužiais, tik generolai, saugodami savo rangus ir titulų, stengiasi užsienį įtikinti savo kariuomenės pagėmumu ir ginklais.

Abejonės nėra, kad Rusija stengsis įvairiais būdais grąsinti Baltijos respublikoms bei Vakarų iškisimo baimės. Ar ne graudu?

• **Daugiausia Lietuvoje kalbų mokantis poliglotas — profesorius Andrius Novodvorskis.** Jis mokėjęs 23 kalbas — lietuvių, rusų, lenkų, anglų, vokiečių, prancūzų, čekų, slovakių, italų, latvių, ispanų, rumunų, portugalų, bulgarų, ukrainiečių, baltarusių, švedų, danų, olandų, žydų, slovenų, lotynų ir graikų. Pirmosiomis 10 kalbų A. Novodvorskis kalbėjo laisvai, o kitomis galėjo skaityti mokslinę techninę, publicistinę bei grožinę literatūrą.

Gerai pagalvokime

Užsienio lietuviai, bent tie, kurie neatsisakę savo tautinės tapatybės, gyvena dvigubą gyvenimą: ir tame krašte, kur glūdi jų kilmės šaknys, ir tame, kur yra dabartiniai jų namai. Reikia pasakyti, kad visa tai vyksta kažkaip natūraliai, be didelių pastangų, tarytum toks gyvenimo būdas yra paprasčiausias reiškinys pasaulyje. Ogi gyvenantiems Amerikoje padeda ir tai, kad daugumas šio krašto gyventojų savo lojalumą vykusiai dalina kaip tik į tokias dvi dalis. Tas dvigubas lojalumas nesipainioja niekam po kojomis, išskyrus, kada viename ar kitame krašte, kuriam mes priklausome, suintensyvoja gyvenimas ir pareikalauja daugiau dėmesio.

Lietuvių atveju, tolimoji tėvų žemė to dėmesio centre visuomet stovėjo: prieš 1918 metus, kai buvo ruošiamasi didžiajam savarankiško gyvenimo žingsniui — nepriklausomybės paskelbimui; po Vasario 16-tosios, kai reikėjo įsipašiuskai remti besitęsiančias laisvės kovas ir mėginimus sukurti tvirtesnius ekonomikos pamatus karo bei okupacijų nualintame krašte; bolševikų antplūdžio dešimtmečiais, pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, kai laisvoji Vakarų Europa ant griuvėsių kūrė naują, pasiturintį rytą, o Rytų ir Vidurio — kentėjo priespaudą.

Po 1990 m. kovo 11-tosios ratas tarytum vėl apsisuko ir sustojo maždaug toje pačioje vietoje, kur buvo po pirmojo nepriklausomybės paskelbimo. Lietuva reikalinga visokeriopos paramos, pagalbos — materialinės, bet ypač dvasinės. Skirtumas galbūt tik toks, kad šį kartą tėvynėje materialinei paramai teikiama daugiau reikšmės. Galbūt tai dvidešimtojo šimtmečio žmonių patirta apskritai — visi yra paragavę daugiau mokslo, igiję daugiau savarankiškos mąstysenos, o juo labiau nihilistinės-ateistinės sistemos auklėtiniai, gerai „iškalę“ pamokas, bruktas ilgais okupacijos dešimtmečiais.

Nepaisant pastangų tas pažiūras paskandinti užmarstyje, jos akivaizdžiai išplaukė iš paviršių pirmųjų laisvųjų prezidento rinkimų Lietuvoje metu, kai valdžios viršūnėse vėl atsigrūžė senosios nomenklaturės žmonės. Tiesa, pernai rudenį vykusiuose Seimo rinkimuose lietuviai parodė, kad jau pradeda galvoti savarankiškai, aklaivai nesivadovaudami „nurodymais iš aukščiau“. Dabartinio Seimo ir vyriausybės sudėtis jau žymiai

skiriasi nuo buvusiosios. Tai teikia vilčių, kad ir būsimuose prezidento rinkimuose ateinančiais metais aukščiausia laisvos Lietuvos vyriausybės vieta bus patikėta tikrų demokratikų pažiūrų asmeniui, kuris rūpinsis savo tautos gerove, gerai supras vitarytum toks gyvenimo būdas yra paprasčiausias reiškinys pasaulyje. Ogi gyvenantiems Amerikoje padeda ir tai, kad daugumas šio krašto gyventojų savo lojalumą vykusiai dalina kaip tik į tokias dvi dalis. Tas dvigubas lojalumas nesipainioja niekam po kojomis, išskyrus, kada viename ar kitame krašte, kuriam mes priklausome, suintensyvoja gyvenimas ir pareikalauja daugiau dėmesio.

Pagal „lietuvišką galvoseną“, labai išryškėjusią prieš Seimo rinkimus, kai buvo nebelikę daug laiko, o rinkiminė kampanija vis dar trepėjo vietoje, tikint, kad prezidento rinkimai dar „už jūrių marių“, tad nėra ko per daug skubėti su jiems pasiruošimu ar kandidatų pristatymu. Įdomu pastebėti, kad iki šiol atvirai savo kandidatūrą paskelbė tik vienas asmuo — Vaidotas Žukas. Pagal mūsų gyvenamojo krašto politiniusėjimus tai būtų tikrai neįprastas reiškinys, nes, apytikriai metams belikus iki tokių svarbių rinkimų, jau būtų čia išsiriikiavusi ilga norinčių tapti prezidentu eilė.

Vaidotas Žukas — nedaug kam pažįstamas, nors tam tikri lietuviai visuomenės sluoksniai (ir jis pats) pastaruoju metu stengiasi tą spragą užpildyti. Jau pastebėjome, kad jis turi rėmėjų ir užsienyje, ypač iš jaunesniųjų kartų lietuvių katalikų veikėjų tarpo. Suprantama, tai labai pozityvus reiškinys ir kandidatui Žukui bus naudingas. Kita vertus, girdime ir daug kitokių nuomonių. Kai kas Vaidotą Žuką net vadina „lietuviškuoju Ross Perot“, kuris būsimuose rinkimuose suskaldys balsuotojus, o tuomet gali prezidento kėdėje dar penkeriems metams pasilikti tas pats asmuo, sukėlęs tiek kontroversijos šios kadencijos metu.

Žinoma, demokratinėje santvarkoje kiekvienas pilietis turi teisę siekti vyriausybės posto, jeigu jis turi pakankamai lėšų, rėmėjų ir pasiryžimo. Vienok ir čia reikia vadovautis ne asmeniškų ambicijų, o tėvynės gerovės kriterijum. Prisimename, kokia sumaištis buvo prieš Seimo rinkimus, kai savo kandidatūras pateikė daugiau kaip 30 partijų. Nejaugi ir prezidento rinkimuose šis reiškinys pasikartos? Jau pasigirsta balsų ir apie kitus kandidatus, jau rikiuojamasi į „blokų“ — kas ką rems ar turėtų remti, o tai kan pavojinga situacija, turint mintyje, prieš kokias problemas dabar stovi ir ateityje stovės Lietuva.

SIMONAS IŠ VALTŲNŲ

12 KAZIMIERAS J. AMBRASAS

Draugijos šiame mieste vienijo ir būrė lietuvius į bendrą veiklą! Bene seniausioji iš jų — Šv. Jono draugija, įkurta 1912 m. birželio 2 d. Ji daugiausia rūpinosi į vargą patekusiais lietuviais. Ši savišalpos d-ja padėdavo vos tik atvažiuosius tautiečiams susirasti apsigyvenimui pastogę. Šv. Kazimiero d-ja atsirado 1914 m. kovo mėn. 29 d., o Šv. Onos d-ja tais pačiais metais liepos 9 d. Be to, čia veikė L.R.K. Susivienijimo Amerikoje 169 kuopa ir Vytiai. Visos draugijos padėjo palaikyti lietuvišką dviasią Sioux mieste ir kitur Amerikoje. Vėliau jos nemažą vaidmenį atliko tada, kai buvo imta statyti Šv. Kazimiero bažnyčia, klebonija ir prasidėjo Lietuvos išlaisvinimo sąjūdis. Ilgainiui didžiama šių draugijų narių išmirė. Kai kurie po I pasaulinio karo grįžo į Lietuvą. Kiti — paseno, todėl jau nebebūdavo iš ko sudaryti valdybą. Tad, pasikeitus parapijos veidui, jau nebuvo ką veikti ir taip tos draugijos pamažu iširo, o nedidelės santaupas jos atiduodavo parapijos bažnyčiai.

Dar galima paminėti, kad Šv. Kazimiero parapijoje 1933 m. atsirado Šv. Kazimiero rožinio d-ja ir veikė Amerikos Lietuvių piliečių klubas, įsikūręs 1946 m. liepos 7 d.

Lietuviška parapija prasidėjo nuo tada, kai 1913 m. gegužės 11 d., per Sekmines iš Čikagos atvažiavo kun. K. Satkus klausyti išpažinčių ir teikti tik sakramentų. Supratus, kad tokioje vietoje itin stinga lietuviškos bažnyčios, po trijų dienų sukvietė pirmąjį susirinkimą, kurį pradėjo maldą. Tame susirinkime dalyvavo apie 200 žmonių, kurie vienbalsiai priėmė, jog čia būtina katalikiška parapija ir šia mintimi visi apsidžiaugė. Į anuometinę valdybą viešu balsavimu buvo išrinkti tokie asmenys: Antanas Urbonas — pirmininkas, Jonas Mikėnas — išdininkas, Karalius Sedelskis — sekretorius ir keli valdybos nariai: Juozas Gražys, Jonas Kaušpėdas, Petras Strazdas, Vincas Andriūnas, Jonas Popevis, Julius Tarasevičius, Kazimieras Petronis, V. Linkevičius ir Rapolas Šaltanis. Susirinkime buvo nutarta naująją parapiją pavadinti šv. Kazimiero vardu. Rytąjaus dieną kun. K. Satkus su keliais komiteto nariais nuvyko pas vietos vyskupą Philip J. Garrigan, kuris maloniai priėmė lietuvius, gražiai padėjo organizatoriams už didelį darbą, patvirtino komitetą ir davė konkrečių nurodymų ateitčiai. 1913 m. gruodžio 19 d. už 3,000 dol. buvo nupirkta žemės sklypas prie Leech Ave., tarp So. Linn ir Westcott gatvių.

Pirmasis lietuvis kunigas, atvykęs į parapiją 1915 m. gegužės 20 d., buvo Mykolas Cybulskis, ukraus lietuvis, karštas patriotas ir puikiai išsimokslinęs Sijų vyskupijos duotąją stipendiją Baltimorės seminarijoje,

o paskui buvo išvažiavęs į Šveicariją toliau testuoti studijų. Jis iškart atsiribojęs nuo lenkų ir kitataučiams paaiškino, jog lietuviai turi savo kalbą, atskirą tautą ir savo kultūrą. Po mėnesio sukvietė parapijos susirinkime dalyvavo vietos vyskupas ir apie 300 lietuvių. Vyskupas Filipas Gariganas išėjo susirinkusius, įėjusius parapijiečiai nenori lietuvius kunigais, tai jis bus išsiųstas į amerikiečių parapiją. Jei bus čia paliktas kunigas M. Cybulskis, būtina jo klausyti ir juo rūpintis. Be vyskupo žinios ir parapijos leidimo jis nieko nedarys. Garbingas svetys pasidžiaugė, kad šiame mieste yra tiek lietuvių katalikų. Už savaitės kun. M. Cybulskis išvažiavo Čikagą rūpintis projektu. Čikagiškiai lietuviai parapiją klebonai jam davė nemažą praktiškų patarimų, kad geriausia iškart statyti bažnyčią, mokyklą ir svetainę. Tačiau daugelis neseniai į Sijų miestą iš tėvynės atvažiuosiu lietuvių nesuprato, kaip viename pastate gali išsistiekti kartu rūsyje bažnyčia, viršuje — mokykla ir parapijos salė. Klebono pasiūlymas buvo atmetas.

Statybų pradžia ir pabaigtuvės nebuvo toli viena nuo kitos. Kun. Cybulskis, gavęs bažnyčios projektą ir pasitaręs su komiteto nariais, rangovams paskelbė konkursą. Babue and Sons Co. sutiko už 20,446 dol. pastatyti sienas. Klebonas norėjo, kad kartu būtų statoma ir klebonija, nes viskas pigiau kaštuotų. Vėliau tiek medžiagos, tiek ir darbai brangs. Nei komitetas, nei parapijiečiai protingo patarimo nepaklausė.

Anuomet klebonija būtų kainavusi tik 3,000 dol., o po 20 metų už ją reikėjo sumokėti 7,100 dol. Sparčiai buvo iškastas ne tik bažnyčios rūsys, bet ir sienos išmūrytos.

1915 m. spalio 24 d. vysk. P. J. Garigan pašventintas kurtinis bažnyčios akimuo. Iškilmės dalyvavo keli kunigai, 150 Šv. Kazimiero ir 70 Šv. Jono d-jų narių, didžiulė minia žmonių. Procesija atlydėjo vyskupą prie statomos bažnyčios pamatų. Pamokslą pasakė kun. M. Cybulskis. Buvo renkamos aukos. Darbai stūmėsi greitai, bet spartiai tuštėjo ir parapijos iždai, nes parapijiečiai mažai aukoję statyboms. Būtinai reikėjo paskolos. 22,000 dol. (su 6 procentais) buvo gauta iš Philadelphia Life Insurance Co. Netrukus buvo ne tik sienos išmūrytos, bet ir po bažnyčia įrengta svetainė, kur buvo galima aukoti šv. Mišias.

Pirmosios šventos Mišios prie lietuviškų papročių gėlėmis ir eglaitėmis papuošto altoriaus pasaukotos Kučių vakarą. Kadangi tiksliai lietuvių bažnyčioje aukojamos vadinamos Piemenėlių Mišios, prisirinko daug žmonių, kurie, Urbonienės vadovaujami, Dievą garbino gražiomis lietuviškomis giesmėmis ir maldomis. 1916 m. Velykų pamaldos jau buvo atliekamos naujojoje bažnyčioje. Procesijoje dalyvavo Šv. Kazimiero, Šv. Onos, Šv. Jono draugijos. Gėles barstė pasipuokusios mažos mergaitės.

(Bus daugiau)

IŠ LIETUVOS SUGRĮZUS

Pokalbis su JAV senatorium Richard Durbin, jam grįžus iš Lietuvos.

—Sveikas sugrįžęs, Senatoriau. Mūsų dienraščio skaitytojas būtų idomu sužinoti, ar Jūsų kelionė į Lietuvą buvo daugiau asmenišką pobūdį, ar oficiali. Kiek ilgai viešėjote Lietuvoje?

—Mes Lietuvoje buvome keletas dienas. Sakčiau, kad kelionės tikslas buvo dvejopas. Iš oficialios pusės, mano paskirtis buvo atstovauti JAV Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilnėse. Tuo metu susitikau kone su visais Lietuvos vyriausybės atstovais ir kalbėjoms visiems mums rūpimais klausimais. Tačiau vieną rytą buvau nuvykęs į savo motinos gimtinę, Jurbarką. Tai buvo pirmas kartas nuo 1911 metų, kai bet kuris mūsų šeimos narys ten grįžo. Nors ši kelionė daliai buvo asmenišką pobūdį, bet man labai svarbi.

—Ar tik ne Jūsų brolis keliavo kartu į Lietuvą?

—Taip, mano brolis Bill. Jis yra 67 metų ir niekad nebuvo Lietuvoje. Jis sakė, jeigu aš kuomet dar keliausiu į Lietuvą, pats užsimokėsiąs kelionės išlaidas, bet norėtų vykti drauge. Džiaugiuosi, kad vyko, nes abiem buvo labai smagu.

—Tai nebuvo Jūsų pirmoji kelionė į Lietuvą?

—Ne, tai jau ketvirtas kartas.

—Idomu, ar pajutote pasikeitimą žmonėse? Kokios jų nuotaikos palyginus su ankstesniais metais?

—Pirmą kartą lankiausi Lietuvoje 1979 metais, tamsiausiomis sovietų valdymo dienomis. Tuomet radau kraštą liudnį ir prislegtą. Pavyzdžiui, kai anuomet aplankiau Vilniaus katedrą, joje sovietai buvo uždraudę aukoti Mišias, nuo sienų buvo nuimti paveikslai, išimti religiniai simboliai. Grįžus į ją 1997 m., po 18 metų, vaizdas buvo labai skirtingas. Vasario 16-sios progą Mišias aukojo arkivyskupas Audrys Backis, bažnyčia buvo pilnutele žmonių, galinčiai padėti lietuviškos giesmės. Skirtumas buvo tikrai dramatiškas ir labai jautriai jį išgyvenau.

—Ar turėjote progos susitikti ne vien su vyriausybės atstovais, bet ir su civiliniais žmonėmis?

—Taip, keliais atvejais. Aš specialiai stengiausi tai padaryti. Kaip žinojau, su mumis keliavo Stanley Balzekas, Rimas Domanskis ir kai kurie kiti iš Čikagos lietuvių visuomenės, tad jų prašiau sudaryti progą pasikalbėti su Lietuvos žmonėmis. Tas įvyko Kaune, kai apsilankėme vienoje šeimoje ir su ja praleidome kelias valandas. Buvo labai puikus vakaras — jie mielai mus priėmė, o mums buvo malonu su jų šeima susipažinti.

Man paliko įspūdį lietuvių nepaprastai optimistiškos patirties ir ateitį. Žmonės tikrai jaučiasi palikę tamsiąją sovietinę pilkumą ir gali tikėtis šviesaus rytojaus. Kai eini sekmadieniais Vilniaus gatve iš viešbučio, kuriame buvome apsistoję, tiesiog matai pasikeitimus: naujos įstaigos, parduotuvės, naujos galimybės. Čikagietė Rita Dapkutė, kuri seniai pažįstu, yra atidaręs keletą restoranų ir labai gerai vertiasi. Tokių yra ir daugiau.

—Kaip jau minėjau, Jūs turėjote progą pasikalbėti Lietuvoje ir su Baž-

nyčios vadovais. Kaip jie išijungę į Lietuvos valdymo procesą, ypač žvelgiant į ateities perspektyvas?

—Kauno vysk. S. Tamkevičius yra tikrai nuostabus žmogus. Su juo bendrauti buvo vienas džiaugsmas. Jis Lietuvoje labai gerbiamas, praleidęs 10 metų sovietų kalinėjime. Aš jam sakiau: 10 metų sovietų kalinėjime iš Jūsų neatėmė optimistiškos nuotaitos, o jis atsakė, kad kiekvienas politikas turėtų bent metus praleisti sovietų kalinėjime, tai jam būtų labai naudinga. Matote, jis nepraradęs humoro jausmo. Vyskupas tiki, kad Bažnyčia buvo tikras švyturys tautai okupacijos metais ir sujungė lietuvių tamsiausius laikais. Žinoma, jo leidžiama pogrindžio spauda čia daug padėjo. Manau, kad Bažnyčia ir dabar yra stipri moralinė jėga Lietuvoje, nors jos rolė skirtinga nuo anų laikų, bet vis tiek labai svarbi.

—Michael Kotzin, Director of The Jewish Federation of Chicago, keliavo su Jumis į Lietuvą. Koks jo kelionės tikslas?

—Tai susiję su Šv. Jurgio bažnyčia Vilniuje. Kaip ir daug kitų, ši bažnyčia buvo sovietų laikais uždaryta, bet joje lietuviai buvo paslėpę daugiau kaip 2 milijonus knygų, išgelbėtų iš nacių ir sovietų nagų, iš žmonių, kurie tas knygas būtų mielai sunaikinę. Tarp tų knygų yra apie 30,000 žydiškų tekstų, kurie turi ypatingos istorinės reikšmės. Šiuo metu Lietuvoje žydų nedaug likę. Sakoma, kad nacių okupacijos metais buvo sunaikinta arba iš Lietuvos išvyko apie 94 proc. vietinių žydų.

—Neseniai „The New York Times“ dienraštyje buvo išspausdintas tendencingas straipsnis apie tas žydų knygas, rastas Vilniuje. Ar ši kelionė buvo tam tikras tos temos tęsinys?

—Taip. Aš norėjau, kad Michael nuvažiuotų į Lietuvą ir pats pamatytų tas knygas, nes skinda klaidinančią informaciją apie tų knygų padėtį. Viena straipsnyje net buvo parašyta, kad knygos sukaustytos kažkokioje drėgname rūsyje po bažnyčia, bet tai netiesa — knygos yra pacioje bažnyčioje. Lietuvos Valstybinės bibliotekos darbuotojai mėgina visas knygas nuvalyti, kataloguoti ir perkelti į bibliotekos saugyklą. Svarbu nepamiršti, kad tik per stebuklą tos knygos, ypač dar žydiškos, išliko. Kai pagalvoji apie baumes, taikomas okupacijos metais už vieną neleistiną knygą, kaip galėjo išlikti tiek tūkstančių? Juk tos knygos neturėjo pinigines vertes, o žmonės, kurie jų saugumą pasirūpino, tikriausiai net nemokėjo hebrajiškai skaityti. Jie suprato, kad knygos svarbios, tad jas paslėpė. Michael ir aš dėl to ir nuvykome pasikalbėti, ką reikėtų su jomis daryti ateityje. Mes prašėme Lietuvos vyriausybės, kad padėtų sudaryti komisiją iš lietuvių, Lietuvos žydų ir pasaulinių žydų organizacijų užsienyje. Galbūt jos galėtų nusistoti savanorių, galinčių kataloguoti knygas, padėtų padengti jų tolimesnės apsaugos išlaidas.

—Vadinasi, tame „New York Times“ straipsnyje nebuvo daug tiesos, o gal tik reikalo nesupratimas?

—Kai nuvyksti į vietą ir pamatai savo akimis Šv. Jurgio bažnyčią bei knygas, susiduri kitokia išvada. Aš netikiu, kad Lietuvos valdžia rodytų

JAV Senato narys Richard Durbin ir Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, turintys rūpimus klausimus Vilniuje š.m. vasario mėn. viduryje.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVOS GROŽI REPREZENTUOJĄ ALBUMAI

Juozas Polis — spalvotos fotografijos meistras Amerikoje

Š.m. sausio pradžioje, pasiveičias savo dukros dr. Birutės ir dr. Antano Butkų šeimoje, Vilniun sugrįžo, kur nuolatos gyvena, foto menininkas Juozas Polis, vienas žymiausių spalvotos fotografijos meistrų Lietuvoje.

Juozas Polis (g. 1920.03.19), anykštenas, ūkininko sūnus, turįs specialų auto mechaniko išsilavinimą, tačiau nuo 1957 metų fotografija tapo jo duona kasdienine. Ir sakosi, kad tuo pasirinkimu esąs labai patenkintas. Fotografuoti pradėjęs draugų paskatintas. Tačiau pomėgį fotografuoti pirmas pastebėjęs jo šviesos atminties tėvas, kuris, sūniui esant tik ketvirtame pradžios mokyklos suole, nupirko pirmąjį foto aparatą. „Nuo tada su foto aparatu ir nesiskyriau, žinoma, vėliau įsigydama tobulėsimas. Pradėjęs fotografo kelią, susidėjau ir sudėtinga bei įdomia spalvotos fotografijos srityje, o kaip esu ją įvaldęs, jau palieka kitiems įvertinti“, — kalbėjo J. Polis.

Ir ši trumpa foto meistro apybraiža yra pasikalbėjimo su juo rezultatas. Į klausimus, kuriuos pateikiau svečiui, atsakė raštu. Mano jam pateiktų klausimų čia nekartoju. Skaitantis pajus pats, kokiais klausimais labiausiai domėjaisi. Tikslai, rašant apie pirmąjį jo foto leidinį, pasinaudojau ir informacija iš „Gimtoji žemė Lietuva“ albumo. Menininkas savo asmeninį parodų yra surengęs įvairiose Lietuvos, Europos ir JAV miestuose. Jo Lietuvos grožio nuotraukų matė ir Maskva, ir Berlynas, ir Čikaga, Clevelandas, Madison ir kt.

J. Polis yra atvirųjų rinkinių autorius, albumų bendraautorius, taip pat dirba taikomosios fotografijos srityje. Si foto menininko viešnagė Amerikoje buvo jau antroji. Pirmą kartą jis 1989 metais atvežė savo nuotraukų parodą. „Tada ir dabar sutikau daug įdomių tautiečių. Stebėtini Jūsų pasiekimai, išsilavinimas, išlaikytos ir puoselėjamos tradicijos ir kalba, išauginta graži jaunoji karta. Panašią nuomonę turi ir daugelis mano draugų ir pažįstamų“, — teigė pašneko.

Kai mūsų pokalbis nukrypo į technišką kryptį — ekonomines problemas, J. Polis akcentavo, kad išleisti albumą reikia nemažą kapitalą. Jis labai dėkingas esąs dr. Antanui Butkui, LB ir labai aktyvaus išeivijos menininkui bei dukters vyrui, kuris parėmė pirmųjų albumų išleidimą. Išleisdamas pirmuosius al-

bumus, susikauptė lėšų kitiems leidiniams. Paskutiniame albumui „Lietuvos teatrai“, tikimasi ir valstybinių įstaigų ar kitų rėmėjų paramos. Lietuvoje yra Foto menininkų sąjunga. Jos meno taryba, kurios garbės nariu yra ir J. Polis, padeda surengti parodas, atrinkti joms darbus, organizuoja jaunųjų fotografų mokyklas ir kt., tačiau dėl lėšų stokos dažniausiai finansinės paramos suteikti negali.

Juozas Polis spalvotomis meniskomis nuotraukomis, albumais, periodikoje matomomis nuotraukomis džiaugiasi ir didžiuojasi ne tik Lietuva, bet ir išeivijos lietuviai. Informaciją leidiniuose pateikta svetimos kalbomis, leidžia ir kitataučiams arčiau ir tiksliau susipažinti su Baltijos kraštu. Jo meninių albumų nemažai yra išigiję už Lietuvos ribų gyvenantieji tautiečiai, nemažai yra gavę iš savo giminių kaip ilgai nepamirštą, išliekančią knygą, lankydamiės tėvynėje. Brangi dovana, žavinga kiekvienai akiai, nepamirštama tėvynės grožio panorama, žvilgsnis į dabartį ir praeitį.

Juozas Polis jau yra išleisęs penkis fotografijų albumus. „Gimtoji žemė Lietuva“ — pirmoji jo asmeninė knyga, išleista 1988 metais. Tai didžiulė, „9½ x 13“, su 145 žaviomis nuotraukomis. Išspausdinta 14,000 egz. tiražu. Autorius išganydamas posme kukliai prisipažįsta — „Gimtoji žemė, tik nedidele dalele tavo grožio pateikiu šiame albume“.

Po to buvo keturi puošnūs albumai: 1990 — „Atgimstanti Lietuva“, 1992 — „Einu per Lietuvą“, 1994 — „Malda Lietuvai“ ir 1996 — „Lietuvos pajūris“. Paruoštas spaudai ir šių metų pirmajame pusmetyje turėtų pasirodyti knygų rinkoje — „Lietuvos teatrai“.

„Man visi leidiniai svarbūs“, — sako menininkas, — bet ypač brangus albumas „Atgimstanti Lietuva“, kaip visi to meto ir džiūgus, ir skaudūs įvykiai mano ir Jūsų tėvynėje. Ruošdamas visus albumus norėjau išskleisti Lietuvos grožį ir garbingai jį pristatyti. Albume „Malda Lietuvai“ sukaupiau svarbiausius ir ypatingai vienerių — 1993 metų įvykius Lietuvoje. Šio albumo pavadinimą nulėmė šventoji Tėvo ganytojiškoji kelionė į Lietuvą. Taip pat tais metais buvo išvesta ir rusų kariuomenė, ir išrinktas ketvirtasis Lietuvos prezidentas: buvo svarbūs ir įdomūs įvykiai meno pasaulyje (LIFE) teatrų festivalis, kultūrinių institucijų jubiliejai; tais metais visa Lietuva minėjo legendinį Dariaus ir Girėno skrydžio 50-metį“.

„Žaviuosiu ir garbinu Lietuvos pajūrį, tą didingą ir nuostabią mūsų tėvynės dalį“, — sako autorius. Pereitais metais išleistas „Lietuvos pajūris“. Justinas Marcinkevičius šiam leidiniui sukūrė triptiką su epilogu „Malda prie jūros“, kur trečiajame eilių posme poetas kreipiasi: „Būk su mumis / kaip prakaito lašas, /

riedantis skruostu, / kaip mėlyna paukštė, / kuri iš tolybių / prie kojų mums krenta. / Duok die, kad ir iš mūsų širdžių / išplauktų meilės laivai, / jungiantys jūrą ir krantą“.

Toliau tęsiant mielą pokalbį, J. Polis teigė, kad nors ir Lietuvoje spaudos technika yra priartėjusi prie europietiško standartų, bet beveik visi jo albumai spausdinti Čekijoje, Gudijoje, Rusijoje; tiksliai „Lietuvos pajūris“ išspausdino Kauno spaustuve „Spindulys“. Kur tekstus paruošė teatrologas Jonas Vytautas Bruneris, bus spausdinti dar galutinai nesutarta.

Užklaustas apie ateitį ir jos perspektyvas, J. Polis sakė, kad dabar svarbiausia išleisti „Lietuvos teatro“ ir su šiuo darbu galvojas užbaigti leidybinę veiklą. „Na, o kiek Dievas duos sveikatos ir jėgų, stengsiuos surengti nuotraukų parodų, ar dalyvauti su keliais darbais jose“, — su šypsena užbaigtas pašnekesys su žymioju foto meno autoriumi.

Prie menininko pareikštų minčių būtinai reikėtų pridėti ir nuosirdžių linkėjimų, kad Juozas Polis neleistų savo magiškam foto aparatui ilsėtis, neišleistų jo „pensiją“, o ir toliau mums dovanotų, gal dar ir įdomesnių, tėvynės grožio vaizdų, įžiebiančių dar didesnę ir gilesnę meilę Nemuno kraštui.

Vacys Rociūnas

American Travel Service
SPECIALIOS KAINOS Į VILNIŲ IKI
VIDURIO BIRŽELIO MĖN. BE NAKVYNĖS!

CHICAGO	\$785.00
DENVER	\$825.00**
DETROIT	\$785.00
LOS ANGELES	\$875.00
MINNEAPOLIS	\$825.00
ORLANDO	\$775.00
SAN FRANCISCO	\$875.00
TAMPA	\$775.00

Bilietai turi būti išpirkti iki kovo 31 d. Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius.

** Skrendant iš Denver, reikia pamakvoti.

Taip pat turime specialias kainas skrydžiams į Vilnių iš kitų miestų įvairioms datoms.

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę. Maloniai Jums patarnausime.

American Travel Service
9439 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

Juozas Polis (iš kairės), kun. Julius Sasnauskas, OFM, ir Vytautas Staškus, susitikę Cleveland, OH, Dievo Motinos parapijos knygyne, kurį jau daug metų sėkmingai veda Andrius Mackevičius. Knygyno sieną puošia fotomenininko J. Polio įremtos nuotraukos.

Nuotr. Vlodo Bacevičiaus

UŽGAVĖNĖS IR JŲ PAPROČIAI

VINCAS ŠALČIŪNAS

Daug kur pasaulyje laikotarpis prieš Pelenų dieną yra švenčiamas su nusistovėjusiomis tradicijomis, pasilinksminimais, karnavalais, pokštais. Neatsilikta ir lietuvių tauta, nors jos Užgavėnių šventės yra daug santūresnės ir labiau susietos su prietarais, burtais bei papročiais, išlikusiais nuo pagonybės laikų. Daugelis turbūt prisimename tas šaltas vasario dienas ir naktis, kai jaunimas, ypač kaimuose, apsitaisydavo keista apranga, užsidėdavo kaukes, kad jų neatpažintų, ir eidavo dainuodami ir pokštus krėsdami nuo sodybos iki sodybos, ar namas nuo namo, dažnai atlikdami kokią nors programą. Jeigu to nesame patyrę, ar jau neprisimename, šiandien atsi- gręžime į praeitį ir susipažin- kime su Užgavėnių papročiais, kurių pradžia aptinkama dar prieš krikščionybės įvedimą Lietuvoje.

Neseniai sekmadienį iš sakyk- los girdėjome priminimą, jog yra Pelenų diena, t.y. Gavėnios pra- džia. Kunigas mums priminė, kad per Gavėnią negalima valgyti mėsos penktadieniais ir Pelenų dieną. Kitomis dienomis galima socialiai pavalgyti tik syki per dieną, bet kartu ir pareiški, kad pensininkams ir tas pasin- ko „režimas“ netaikomas. Vaje, koks didžiulis skirtumas nuo to, kai mums augant, ne tik mėsos, bet ir riebalų bei pienoškio maisto per Gavėnią ne pausostyti ne- buvo galima! Linksminis, dai- nuoti, „burnelę“ išgerti, vestu- ves kelti — taip pat ne! Toks asketiškas Gavėnios pasinoko ir susilaikymo reikalavimas kaip tik ir paskatino žmones prisilinksmininti ir prisivalgyti iki Pelenų dienos. Žmonės išlikę prietariai sąlygojo, jog tie pasi- linksminimai, „užsigavėjimai“ turėjo būti taip atliekami, kad neturėtų blogų pasekmių būsimam derliui ar gyvulių prieaugliui, bet neštų laimę ir pasisekimą per ištisus metus.

Lietuviai nėra vieninteliai, kurie Užgavėnės švenčia, besi- ruodami nelengvam Gavėnios laikotarpiui, tačiau, palyginti, gana kukliai. Austrijoje, Bava- rijoje, Italijoje, Nioje ir kitur Užgavėnės švenčiamos triukš- mingai net kelias dienas. Tur- būt labiausiai tuo pasižymi Brazilijos Rio de Janeiro ir JAV New Orleans miestai, kur išti- są savaitę vyksta karnavalai. Prieš keletą metų man teko būti Miunchene, kur vadinamos „Fasching“ šventės rėtu miesto centre lyg jūra bangavo išgėrusių, nusidažusių, kaukė- tų ir pokštaujančių žmonių minios.

Lietuviai tą šventę pradėjo švesti kur kas prieš krikščio- nų

bės įvedimą Lietuvoje. Tada kiekvienas gamtos reiškinys turėjo mistinę prasmę, tampriai susietą su žmonių buitimi. Pu- siaužiemis, kada merdintis gyvenimas bando atbusti nau- jam gyvybės ciklui, buvo suvo- kiamas kaip gamtos, gyvulių ir žmonių atgimimo bei vaisingu- mo metas. Dažnai tas laikotar- pis būdavo skirtas tiems reiškiniams pažymėti, ypač kai jis vėliau sutapo su artėjančia Ga- vėnia. Žinoma, pagoniškos šven- tės papročiai susiliejo su krikš- čionybės atneštaisiais, ir taip išsivystė naujos Užgavėnių tra- dijos, kurias sunku vienas nuo kitų atskirti.

„Užgavėti“ reiškia, kad tą antradienį prieš Gavėnią reikia valgyti daug bei riebiai ir linksminis smagiai, nes to ne- bus septynioms savaitėms! Kai kur būdavo paprotys valgyti 9 ar 12 kartų. Beveik visur pagrindinis Užgavėnių valgis būdavo šūpi- nys — riebi žirnių, kruopų bei mėsos košė. Kiti riebius valgiai būdavo: lašiniučiai, miežiniai laistytiniai, vėdarai, šutinė, kugelis ir t.t. Vėliau prie šių prisidėjo blynai ir spurgos (dar vadinamos „pončkomis“) — abu nelietuviškos kilmės. Valgyda- vo užsigerdami naminiu alumi ar su prieskoniais išvirinta degtine, nes, kas gertų van- denį, tas visus metus kentėtų troškulį.

Reikia neužmiršti, kad Užga- vėnių papročių didelė dalis yra kilusi iš pagonybės laikų ir dėl to jie pilni burtų bei prietarų. Pavyzdžiui, per Užgavėnės ne- galima verpti, nes mėsa kirmys, pelės audeklą sukapos, pirštai tvinks, tais metais piršliai ne- silankys ir t.t. Negalima palikti nebaigto verpti kuodelio, nes Užgavėnių senis ji priterš. Ne- galima girnomis malti, nes vė- jas namų stogus nudraskys. Kas Užgavėnių dieną nešvenčia, o dirba, tam gali kristi gyvuly- s, ar kas iš namiškių susirga, ar- ba bus prastas linų derlius. Negalima plaukų šukuotis, nes visus metus galvą niežtės, ar- ba vištos daržus kapstys.

Yra darbų, kuriuos Užgavė- nių dieną reikia dirbti, norint kad linai gerai derėtų. Visoje Lietuvoje tą dieną buvo stengia- masi važinėti rogėmis. Juo to- liau nuvažiuojama, ypač jei dar iš rogių į sniegą išvirstama, bus linai stori ir metai geri. Kad būtų didesnė galimybė rogėms apvirsi, tą dieną pirmą kartą į jas įkinkomi dveigiai kumeliai, kurie, neįpratę būti pakinktuos- se, dažnai nerimauja ir roges apverčia. Žinoma, įvairiose Lie- tuvos vietose būdavo skirtingi papročiai ir ne visur čia jau minėti būdavo praktikuojami. Tačiau visoje Lietuvoje pasivaži-

nėjimas rogėmis būdavo susie- tas su linų augimu ir derliumi. Jei kas arklį neturi, eina pės- čias, ir kuo toliau nueina, tuo linai būsią didesni. Klaidie- čiai ant rogių susikraudavo bi- čių avilius: kuo greičiau ir to- liau nuvažiuos, tuo bitės bus darbotėsnės ir daugiau medaus prineš. Taip pat būtina į laukus išvežti nors vieną vežimą mėslo, kad javai gerai augtų ir kokia nelaimė neatsitiktų.

Buvo tikima, kad Užgavėnių valgiuose glūdi kažkokia magi- ka galia, tai su jais būdavo daromi įvairūs būrimai. Pavyz- džiui, mėsa ar lašiniai ištepda- vo arklui nugarą, kad suartoje dirvoje nebūtų usnių; jais išsi- tepus rankas ir kojas, vasarą gyvatės neįkės; piemu- s, surinkęs Užgavėnių valgių lie- kanas, kurias kartu su šaukš- tais, peiliu bei samčiais suriša ir per naktį laiko trobos kampe, kad jo ganoma banda neiši- skirstytų, nepasimestų, o pakly- dusi — namus surastų. Skirtin- gose vietose tie būrimai būdavo dar įvairnesni.

Po pietų kaimie pasirodydavo visokie persirengėliai ir kauki- ninkai, bet tik vyrai. Apie rengę išvirkščiais kailiniais ar marš- komis, persijuosę pančiu ar šiaudų grįžte, nusisuodinę veid- us ir užsidėję kaukes jie vaiz- duodavo gyvulius, demonus, merginas, velnius, gilitines, čigonas, o ypač žydus, dėl to kaukininkai tiesiog būdavo vadinami „žydais“. Kaukės bū- davo daromos iš žievės, odos ar išdrožiamos iš medžio gabalo. Gyvulinės kaukės daugiausia vaizduodavo arklius, ožius, gerves, meškas ir t.t. Jiems vaiz- duoti tekdavo naudoti didelį išradimą.

Daug kur ant rogių būdavo vežama keistai aptaisyta mote- riškos išvaizdos figūra, papuošta eglisakėmis, rankose laikanti šluotą ir spragilą, dar užsodinta ant viduryje įrengto judamo ra- to. Greta eidami kaukininkai suka tą ratą ir virvėmis judina tos figūros galvą bei rankas, lyg ji mosikuotų ar ką rodytų. Tą iškamšą vadindavo More, Kot- re, Munka. Ji atstovaudavo ar- ba kokią pasileidėlę, arba visų kaukininkų „motiną“. Visa to- kia grupė, triukšmaudama ir atitinkamai dainuodama, už- sukdavo į kiekvieną kiemą. Jos siautėjimas turėdavo tam kie- miui atnešti gerą linų derlių, tai šeiminiškai negalėdavo jos da- lyvius pavaišinti alumi ar deg- tine ir apdovanoti. Rytų Lietu- voje vietoj Morės aptaisydavo vyriško pavidalo „Užgavėnių dieda“, kartais vadinamą „čiū- čela“. Apie Kupiškį būdavo vežamas ar varomas berniokas, vadinamas Gavėnu, apdengtas moterišku sijonu.

Priešgavėninis laikotarpis būdavo labai tinkamas išvartyti piktas dvasias bei demonus. Vienas jų būvęs linų, gyvulių bei žmonių nevaisingumo demo- nas. Dėl to kaukininkai nepa- galėdavo pašiepti senbernius bei senmerges, kurias vadin- davo „bergždinikėmis“. Kaukė- ti „žydai“, kalbėdami „jidiš“, sakydavosi keliaują iš Egipto ir superką zuikiens-puikiens, meškiens-šeškiens, bet labiau- siai jų pageidaujama pr. kė bū- davo „bergždinikė“. Ypač dėl jos vykdavo ilgos derybos: šei- mininkas norėtų ją parduoti, o jo žmona — ne. Persirengėlių gru- pės eidavo iš trobos į trobą, šokdamos ir su įvairiais prietai- sais didelį triukšmą keldamos, kad nubaidytų žiemos demonus. Bet ne vien dėl to jos vaikščio- davo. Buvo manoma, jog vaik- čionių magika padeda, kad arkliai išliktų sveiki ir gražūs ištisus metus.

Daug kur būdavo tikima, jog Užgavėnių naktį klotyje įvyksta kova tarp Lašinskio (atsait, Už- gavėnių) ir Kanapinskio (pas- ninko su kanapių aliejumi). Pir- masis daug Kanapinskį laši- niais, kumpiais, skilandžiais, o

Mūsų šelmose

ŪKININKUI BENDIKUI ŠIMTAS METŲ

1997 m. sausio 14 d. prie Lake Geneva, Wisconsin, gyvenantis lietuvis, ūkininkas Jurgis Ben- dikas šventė savo prasingo gyvenimo šimto metų gimtadienį. Nors diena buvo labai šalta, laukai apdengti sniegu ir keliai užpustyti, pas jį suvažiuo- didelis būrys giminių, draugų ir pažįstamų su savo vaikais bei vaikaičiais. Sukaktuvininkui buvo pagiedota „Ilgiausių me- tų“ net keturiom kalbom: angliškai, lietuviškai, latviškai ir vokiškai, mat jis vienokiu ir kitokiu atveju savo amžiuje buvo palaikęs draugystę su šių kalbų žmonėmis. Gražų gimta- dienio tortą puošė dylika žvakučių: kiekvienam dešimt- mečiui po vieną ir likusius dvi dabartiniam gyvenimui bei atei- čiai. Tai nemaža žvakučių, bet

Kanapinskis (dar vadinamas kanapiniu) jį apipilė aliejumi ir apmėto silkių statinėmis. Po muštynių, apie vidunaktį, La- šinskis (arba Lašininis) nusilps- ta ir iš kleties išeina. Per kaimą eidami, kaukininkai suvaidin- davo tų dviejų priešininkų kovą, po kurios Lašinskį, tariamai, sudegindavo arba upėje nu- skandindavo.

Čia mano nupasakoti kai ku- rie Užgavėnių papročiai yra tik maža dalis užrašytų tautosakos rinkiniuose. Kai kurie atrodo gan paiki, beprasmi, tačiau liaudies papročiuose viskas turi prasmę, kurią mums belieka tik suvokti. Senais laikais linai, gyvuliai ir laukai, būdavo pa- grindinis žmonių pragyvenimo šaltinis. Dėl to jų derliui ir sveikam augimui buvo skiriama itin daug dėmesio, net pereinant į fantazių pasaulį. Ilgainiui tie ekonominiai objektai buvo su- dvasinti ir tapo papročiais.

Kai prieš kelis šimtmetus žmonių amžiaus vidurkis būda- vo palyginti trumpas, trūkdavo darbo rankų, ypač ūkiuose. Pa- dėti gelbėti galejo tik gimimai. Dėl to į senbernius ar senmer- ges būdavo nepagarbiai žiūri- ma, o Užgavėnių „žydai“ ju „nevaisingumą“ aštriai pašiep- davo. Kelti vestuves prieš Gavėnią buvo labai įprasta, bet, jeigu mergina iki Užgavėnių lieka neištekejusi, jai tiesiog būdavo sakoma: „Tu jau likai vilnų verpt“. Tokios „žydu“ pašaipos paskatindavo mergi- nas stengtis bent iki kitų Užga- vėnių ištekti, kad vėl nebūtų vadinamas Gavėnu, vadinamas. Kaip matėme, didelė dalis kau- kininkų darydavo viską, kad linų derlius būtų kuo geriau- sias. Pagaliau krikščionybės įtakoje atsirado reikalas prieš Gavėnią persisotinti ir išsidūk- ti, nes ilgą laiką tai bus drau- džiamu. Žodžiu, Užgavėnių pa- pročiai Lietuvos liaudyje turėjo gana gilią prasmę.

Devyniolikame amžiuje tie papročiai pradėjo lyg ir netekti ankstesnės magiškos galios linų derliui, ir žiema bei nevai- singumas daugiau nebuvo lai- komi demonais. Ankstesnės tra- dijos virto tik priešgavėniniais pasilinksminimais, pokštavi- mais ir vadinamu „užsigavėjim- mu“. Dėl to mūsų tėvai jau re- čiau dalyvaudavo kaukininkų eitynėse, nors apie jas dar žinodavo iš savo tėvų.

Daugiau ar mažiau Užgavė- nių papročiai užsiliko daugely- je Lietuvos vietų, ypač žemaiti- joje. Kai kur kaimo papročiai pasirodydavo ir miestuose. Pa- vyzdžiui, didelį Užgavėnių tra- dijų renginį surošė studentai Kaune 1937-38 metais, vežioda- mi Morę po Laisvės alėją ir pavaizduodami Lašininio-Kana- pinio kautynes. Tai įvyki plačiai aprašė spaudo.

jubiliasas beveik vienu atsi- kvėpimu užpūtė visas, kas sukėlė atsilankiusių nusistebe- jimą ir ovacijas, o patiam sukaktuvininkui pasitenkinimo šypsena. Bendikas, būdamas kuklaus būdo ir jautrios sielos žmogus, susijaudinęs net apsi- verkė džiaugsmo ašarom. Jis padėkojo susirinkusiems, lyg pykdamas, kad per daug jam čia daroma, kad jis viso to nevertas. Tačiau jo gyvenimas liudija priešingai.

Jurgis Bendikas gimė 1897 metais sausio 14 d. (pagal seną kalendorių) Lietuvoje, Juodpe- rių kaime, netoli Tauragės miesto, ūkininko šeimoje. Iš tėvų Jurgis perėmė ūkį. Būda- mas darbštus ir sumanus, neblo- gai prasigynė. Vedęs žmoną Marę, susilaukė ir užaugino dukterį Julę bei du sūnus Dovą ir Jurgį. Visus vaikus leido į moks- lą. Laikui bėgant, savo žemėje pasistatė plytinę ir se- kmingai vertėsi plytų gamy- ba. Lietuvą užplūdus sovietų teroru, Bendikas turėjo galimybę 1940 metais „repatriuoti“ į Vokietiją, bet, nenorėdamas pa- likti savo tėviškės ir viską, ką

DRAUGAS, šeštadienis, 1997 m. kovo mėn. 1 d.

5

savo prakaitu buvo įsigijęs, šia galimybe nepasinaudojo. Vokie- čių okupacijos metais jis ūkinin- kavo ir gamino plytas namų sta- tybai. 1944 metais, kaip ir dau- gelis kitų krašto ūkininkų, pa- sikinkęs arklius ir pasikrovęs vežimą, karvutei sekant paskui, pasuko į vakarus. Kas gali su- prasti tuometinę jo širdgėlą ir savijautą, paliekant savo žemę, sodybą, kaimynus, savo gimtąjį kraštą. Net dabar iš jo pokalbių galima pajusti tą didelį sielvartą, kurį išgyveno, palikdamas tėvynę. Tačiau jam likimo keliai priimtini, ką jis randa savo stipriame tikėjime. Benamis, kaip „Dievo paukštėlis“, jis Vokietijoje išgyveno iki 1950 metų. Persikėlęs į Ameriką (JAV), patį dirbo fabrike, žmona valė namus o vaikai dirbo ir stu- dijoje. Bet buvusio ūkininko širdis nerimo. Jį traukė gamta, žemė, laukai. Jis pradėjo vėl svajoti apie ūkininkavimą. Dirbdamas fabrike, taupė ir meldėsi, kad vieną dieną jis vėl galėtų artį žemę, auginti javus, gyvulius ir gėrėtis savo darbo vaisiais. 1955 metais ta jo svajonė virto realybe. Sukrap- tęs paskutinį dolerį reikalingam įmokėjimui, užpirkto gražų, 200 akrų žemės ūkį su pastatais Lake Geneva apylinkėje. Ir vėl Jurgis Bendikas pradėjo ūkinin-

kauti. Savo lietuviško darbėtu- mo, sumanumo dėka ir kaip jis visada primena, „su Dievo pa- galba“ (jis dažnai skaitė bibliją ir ja vadovavosi, kaip gyvenimo kelrodžiui) tapo pasiturinčiu ūkininku. Vertėsi pieno gamy- ba. Laikė apie 50 melžamų kar- vių ir 30-40 veršiukų ir telyčių. Dažnai šviežiu ar rūgusiu pienu vaišino svečius iš Čikagos. Me- tams bėgant, netekus žmonos, ūkio našta pasidarė per didelė. Nuomininkas dirbo žemę, bet Bendikas vadžiū iš savo rankų nepaleido ir sėkmingai vadova- vo ūkio darbams iki 1989 metų, kai sudegė tvartas. Nors tada jau buvo 92 metų, Bendikas ne- pasitraukė nuo ūkio darbų: ki- rto medžius, skaldė malkas ir išmoko gaminti namuose skanų alų. Dabar jau dirbti nepajėgia, bet patenkintas sėdi virtuvėje prie lango ir žvelgia į sniegu apdengtus laukus, kur retkar- čiais pasirodo iš miškelio išlin- dusi stirna.

Jurgio Bendiko paprastas, bet prasmingas, taurus gyvenimas liudija, kad lietuvis ūkininkas, savam krašte ar svetoje, kur jis bebūtų, sugeba užsitikrinti sau pragyvenimą. Mes linkime jam dar ilgai su pasididžiavimu gėrėtis savo darbo vaisiais.

Pranas Jurkus

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 773-838-8888

PAVASARIO KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$606
Riga	\$628
Tallinn	\$635
Minsk	\$478

Į vieną pusę

Vilnius	\$403
Riga	\$423
Tallinn	\$429
Minsk	\$403

VELYKINĖ DOVANA

INDUSTRINĖS PARAMOS S-GA JAV

IPSA INTERNATIONAL siūlo Jūsų giminėms ir draugams LIETUVOJE, rūkytos kiaulienos mėsos produktų rinkinį.

	\$98.00 14A-14kg.	\$85.00 12A-12 kg.	\$70.00 10A-10kg.
1. Jautienos išpjova	2 kg.	2 kg.	1 kg.
2. Kiaulienos kumpis	2 kg.	1 kg.	1 kg.
3. Kiaulienos šoninė	1 kg.	1 kg.	1 kg.
4. Kiaulienos išpjova	1 kg.	1 kg.	---
5. Lašiniai "Naminiai"	1 kg.	1 kg.	1 kg.
6. Deštos:			
Šalto rūkymos	4 kg.	3 kg.	3kg.
7. Dešrelės:			
Karšto rūkymo	3 kg.	3 kg.	3 kg.
	14 kg. 30 lbs.	12 kg. 26.4 lbs.	10 kg. 22 lbs.

"VĖTRŲ AINIŲ" - bendra Lietuvos - JAV mėsos perdirbimo įmonė Šiauliuose, nau- doja vokiškos gamybos mašinas, produktus gamina iš aukščiausios kokybės mėsos, patikrintos Veterinarijos tarnybos skyrius.

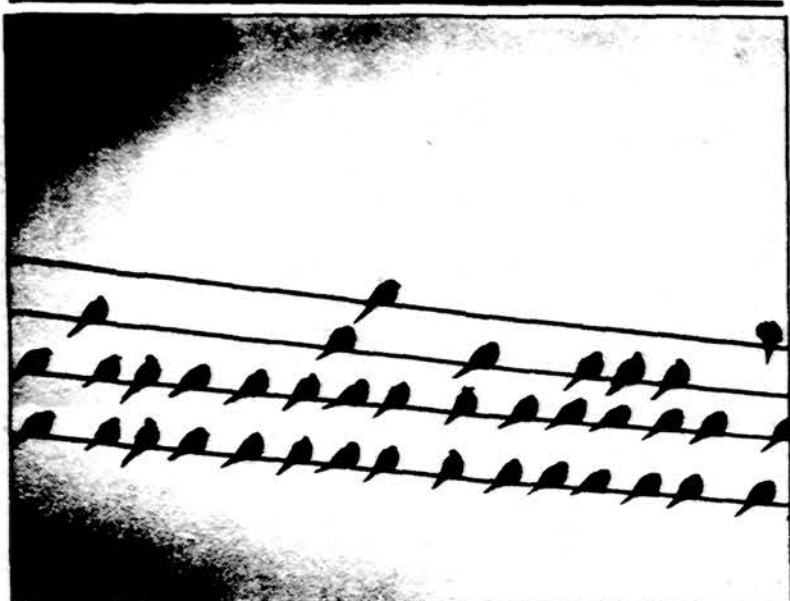
Siuntinys bus pristatytas į namus laike dviejų savaitių nuo užsakymo datos. Čekius rašyti: DS ENGINEERING, INC. Užsakymai priimami telefonu, faksu arba paštu.

DS ENGINEERING, INC.
12421 ARCHER AVE.

Tel. 630-257-2034
Fax. 630-257-5852

Dainos ir Andriaus Anuzių sūnelis Erikas pasirodęs Užgavėnių karna- valui.

PAVOJUS IŠ ERDVIŲ

E. RINGUS

Spaudoje ir televizijos ekrane matome žmonių sambūrius, kurie organizuojasi tam, kad fiziškai ir dvasiškai pasirodų galimai nelaimėti. Daugelis žiūri į tas grupes kaip keistuolius ir neurotikus. Tačiau yra faktas, kad tie žmonės turi pagrindo rūpintis ir jų rūpestį kreipiamas dėmesys. Tai daro astrofizikai visame pasaulyje, o ypač Kalifornijos Livermore institutas. Mat iki dabar į pavojų iš dangaus erdvės galima buvo reaguoti tik su baime ir pasirodymu keliauti į aną pasaulį.

Apie reiškinį padangėje randame mūsų žmonijos trumpoje istorijoje, ypač biblijoje. Kristaus gimimas surištas su žvaigždės atsiradimu virš Nazareto. Įvykius erdvėje daug dėmesio kreipė Egipto karaliai ir Ateku dvasininkai. Šiuo metu įvykius erdvėje su ypatingu dėmesiu seka JAV mokslininkai. Jie ieško priemonių paveikti kometai ir asteroidų skrydžių kelią aplink mūsų planetą. Tuo tarpu ypatingo pavojaus žemei nėra. Tačiau faktas, kad žemė yra dažnai bombarduojama mažų meteorų.

Didesni meteorai, laimei, nukrenta labai retai. 1922 m. kelių kg meteoras patalė į mašiną Pensilvanijoje. Kažkur Sibire vieną kartą „bombardavo“ mažas meteorų lietus, palikęs daug duobių. 1908 m. didelis meteoras nukrito neapgyvendintame Sibiro plote, sunaikindamas 2,500 kv. kilometrų mišką. Mokslininkų nuomone, tokio dydžio meteoras gali nukristi kartą per šimtmetį. Mokslininkai spėja, jog staigus dinosauro išnykimas įvyko dėl labai didelio meteorito nukritimo dabartinėje Meksikos įlankoje. Sprogimas sukėlė milžinišką kiekį dulkių, pasklidusių aplink žemę ir užtemdžiusių saulę. Dėl

to nukrito temperatūra, storas dulkių sluoksnis apdengė augaliją, sukėlęs gyvūnijos badą. Kalifornijos astrofizikai galvoja, kad ta katastrofa įvyko prieš 56 mln. metų, o pats meteoras buvęs 15 km diametro.

Mažesnio kalibro, 1 km meteorai nukrenta kartą per milijoną metų. Pavojingi yra nuo kometai atskilę gabalai. 50 metrų gabalas, nukritęs ant žemės paviršiaus padarytų žalą, lygios atominės bombos sprogimui, ar net daugiau, jeigu jis patalėtų į didelį miestą. Tada žūtų milijonai. Dar blogiau būtų, jeigu meteoras nukristų į vandenyną, sakykim, 100 km nuo New Yorko, Londono ar Tokijo. Tada aukų būtų apie 30 mln.

Todėl viso pasaulio astrofizikai bando rasti priemonių apsaugoti žemę nuo galimų katastrofų iš erdvių. Ieškoma būdų nukreipti kometai ar didesnių meteorų kryptį, dar jiems esant tolumoje erdvėje. Mokslininkai sako, kad gresiantį pavojų jie gali pastebėti 3 mėnesius prieš galimą katastrofą. Šie reikalai buvo plačiai diskutuoti suvažiavime Kalifornijoje. Norima įtraukti visus kraštus, sugebantius naudoti atmosferinę techniką. Tuo tarpu yra siūlomos dvi teorijos. Pirmą — pagaminti instrumentus, kurie galėtų koncentruoti saulės spindulius iki pajėgumo, kad nukreiptų juos į kometai ir pakeistų jos temperatūrą (galima būtų nukreipti jos kryptį). Antras kelias yra bombarduoti kometai ar labai didelį meteorą atominėmis bombomis. Prieš antrą pasiūlymą griežtai protestuoja atominių ginklų priešai ir net kaltina astrofizikus už gandų sklaidimą, bereikalingos baimės kėlimą, ypač informuotoje Amerikoje.

TRANSPAK SPAUDA LIETUVAI:

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai į Lietuvą, g. 59 sv., minimumas \$25.00.

Cekiai rašomi "Spauda Lietuvai". Tax ID #36-1395573.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru - AIR CARGO, komercinės siuntos.

P pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI: Daugelis patenkintų klientų pakartotinai kasmet siunčia Transpak paruoštas aukštos kokybės maisto produktų siuntas.

Patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus maisto už \$98, šventinis \$39.-, vaikams \$39.- \$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, riešutai, žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas, vitaminai.

\$39.- šventinis - tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, mėsos konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai, aspirinas, vitaminai.

\$45.- vaikams - kakava, dešra, mėsos konservai, javainiai, vaisių sultys, riešutinis šokoladinis sviestas, sausainiai, saldainiai, vitaminai.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

Per ATLANTĄ
saugiai tikėtai su

ATLANTA IMPORT-EXPORT, INC.

* Persiunčiame siuntinius į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Kaliningrado sr., Maskvą, Peterburgą.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO

* Aukštos kokybės maisto produktų siuntiniai;

* Lemonto ir Marquette parko apylinkėse

siuntinius paimsime skubiai ir nemokamai;

* Padedame įsigyti automobilius varžytinėse;

* Persiunčiame automobilius ir jų detales,

komercinės siuntas bei baldus;

* Paruošiame iškvietimus ir vizos pratęsimo dokumentus;

* Verčiame ir notarizuojame dokumentus.

MŪSŲ ADRESAI:

12301 New Av., Suite D 2719 West 71 Street,

Lemont, IL 60439 Chicago, IL 60629

Tel: 630-243-1688 Tel: 773-434-2121

Fax: 630-243-1678 Fax: 773-434-9024

Skambinkite nemokamą tel. 1-800-775-SEND

JŪSŲ PASLAUGOMS MŪSŲ ATSTOVAI:

NEW YORK 914-258-5133, CLEVELAND 216-481-0011

ROCHESTER 716-325-3888, PITTSBURGH 412-381-8859

Mūsų atstovybė LIETUVOJE: VILNIUS, 444530

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui

į rankas, atsiunčia jums pasirašytą pakvitavimą.

4% iki \$2,000 — 3% virš \$2,000

Siunčiama suma \$.....

Paslaugos 4 ar 3% \$.....

Pristatymas į rankas \$ 12.00

Iš viso \$.....

Siuntėjas _____ Gavėjas _____

Tel. _____ Tel. _____

Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai siųskite:

Genet-Vytis Kairiai, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont.

Canada L8E 5A6, tel. 905-643-3334

Pas advokatą sutvarkome palikimus siunčiamus į Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglston, NY 11363

Tel. 718-423-6161

800-77-VYTIS

1997 SKRYDŽIAI Į VILNIŲ

Iš N.Y. (JFK)

Sausio 1 - kovo 19 \$500

Kovo 20 - geg. 31 \$631

Birž. 1 - rugs. 30 \$750

Iš Tampa, Orlando

Sausio 1 - birž. 9 \$740

Birž. 10 - 23 \$800

Birž. 24 - rugp. 31 \$860

Iš Newark NJ

Sausio 1 - kovo 20 \$500

Kovo 21 - bal. 30 \$700

Geg. 1 - 31 \$748

Birž. 1 - rugs. 15 \$939

Iš Los Angeles, San Franc.

Geg. 15 - birž. 8 \$875

Birž. 9 - rugp. 31 \$1,050

Plius mokesčiai. Skrydžiai

yra iš visų JAV miestų.

Vietų skaičius ribotas.

Jau paruošta

kelionių į Lietuvą ir

Pabaltijį brošiūra.

*Pernakvojimas Londone

Profilaktoriumas „Ravenswood“

Plačiai žinoma Čikagoje įvairių medicinos sričių „Ravenswood“

ligoninė maloniai kviečia lietuvių visuomenės vyresniojo

amžiaus žmones į profilaktoriumą „Ravenswood“.

Aukštos kvalifikacijos specialistai padės susigrąžinti Jūsų

aktyvumą ir energiją, pagerins nuotaiką ir miegą, padės

išsivaduoti iš depresijos ir vienatvės jausmo.

Sveikatingumo judėjimo-žaidimų, muzikinė terapija.

Pratimai, kurie padeda atstatyti atmintį ir dėmesį.

Užsiėmimai vyksta erdviuose, patogiose patalpose.

Kiekvieną savaitę organizuojamos ekskursijos į Čikagą;

lietuviškų filmų peržiūra; konsultacijos ir paskaitos

medicinos klausimais; koncertai, šventės, gimimo

dienos; nemokamai - pusryčiai ir pietūs.

Mes dirbame nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 3 v.p.p.

Jūs nuveš ir parves patogūs autobusai.

Registracija telefonu: 773-761-0450

Visi, kas turi „Medicare“ ar „Medicaid“

dalyvauja programoje nemokamai!

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS

Broker Associate
Patamauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti
skambinkite

BUDRAITIS

Bus. 773-585-6100 Pager 773-308-0307

Fax. 773-585-3887

Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453

ASTA T. MIKUNAS

REALTOR®

Bus. (708) 423-9111

Voice Mail (708) 233-3374

Pager (312) 707-6120

Namų (708) 423-0443

Each Office is Independently Owned and Operated

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant

• Greitas ir sąžiningas patamavimas

• MLS kompiuterijų FAX pagalba

• Nuosavybių įkainavimas veltui

• Perkame ir parduodame namus

• Apartamentus ir žemę

• Pensininkams nuolaida

RE/MAX HOME CENTER

(773) 735-6000

VIDAS POSKUS

• Perkant/parduodant

• Greitas ir sąžiningas patamavimas

• Profesionalus ir greitas

patamavimas

• Informacija paskolų,

investicijų klausimais

KMIECK REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.

4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus

kreipkitės į Danutę Mayer. Ji pro-

fesionaliai, sąžiningai ir as-

meniškai patamais. Įkainavimas

veltui.

MISCELLANEOUS

Parduodame Lietuvos

dailininkų paveikslų kolekciją.

Kreipitis: tel. 708-788-2748

Skambinti 9 v.v. - 11 v.v.

SEIZED CARS from \$175.

Porsches, Cadillacs, Chevys, BMW's,

Corvettes. Also Jeeps, 4WD's. Your

Area. Toll Free 1-800-218-9000 Ext.

A-2415 for current listings.

GOV'T FORECLOSED homes

from pennies on \$1. Delinquent Tax,

Repo's, REO's. Your Area. Toll Free

1-800-218-9000 Ext. H-2415

for current listings.

Sąžiningas, nerūkantis 58 m.

vyras ieško darbo. Gali

priziūrėti senelius, ligonius,

padėti namų ruošoje, paruošti

maistą ir gyventi kartu. Vairuo-

ju automobilį. Tel. 773-778-1137

HELP WANTED

Lithuanian Bakery, Omaha, NE ieško

2 kepėjų su 3 m. patyrimu dirbant

kepkykloje. Reikia turėti JAV pilietybę

arba žalią darbo kortelę, vidurinį

išsilavinimą. Kreipitis: tel. 402-733-3076

Moteris gali prižiūrėti pagyvenusius

žmones ir vaikus. Tel. 773-436-0143

54 m. moteris ieško darbo.

Gali prižiūrėti vaikus, ligonius, senel-

ius ir gyventi kartu. Tel. 773-436-0143.

Skambinti bet kuriuo laiku.

FOR SALE

Wisconsin valstijoje, ant ežero

kranto parduodamas 8 kamb.

namas; 2 vonios (jacuzzi), 2

židiniai, „panelled“, „sundeck“,

„patio“, garažas. 10 min. iki

Antioch Metra. Tel. 414-862-6613

KEPKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638

Tel. 773-581-8500

• Lietuviška duona ir raguoliai

• Vestuviniai ir įvairūs tortai

• Lietuviškas maistas—“catered”

• Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ

350 N. Clark, Chicago, IL 60610

Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai

miesto centre

Savaitgalį uždaryta

MISCELLANEOUS

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai: rusių, vonių ir

virtuvių įrengimas; prietaisai;

keramikos plytelės; „sidings“,

„soffits“, „decks“, „gutters“,

plokštės ir „shingle“ stogai;

cementas, dažymas.

Turiu darbo draudimą.

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

APDRAUDŲ REIKALINGUMAS

Amerikoje visi mes turime įvairias apdraudas. Turbūt sunku būtų rasti žmogų, kuris, čia gyvendamas, neturėtų kokios apdraudos. Žmonės įsigyja įvairių apdraudų: šeimos galva, besirūpinas šeimos likimu, jei jis mirs, įsigyja gyvybės apdraudą; žmogus susirūpinęs, kad jo kompiuteris gali sugesti, įsigyja prailgintą garantiją kompiuteriui; žmogus, skrisdamas lėktuvu, įsigyja kelionės apdraudą ir t.t. Atrodo, kad kiekvienai galimai nelaimei yra apdrauda. Kai kurios tų apdraudų atrodo reikalingos, bet daug jų – ne. Kitą kartą, kai kas nors jums siūlys naują apdraudą, pasvarstykite šiuos keturis kalbusimus:

1. Ar galite netekti to, ką draudžiate? Jei neseniai nusipirkote kompiuterį, mašiną, stereo ar kitą brangų daiktą, jums buvo siūloma apdrauda, prailgintos garantijos (extended warranty forma). Ar tai geras žingsnis? Pagalvokite! Bendrovės siūlo apdraudas tik dėl to, jog mano, kad jos atneš pinigų. Kitais žodžiais, jei perkate apdraudą, bet galimas dalykas, kad jos niekada nepanaudosite. Antra vertus, pirkti apdraudą gali būti naudinga, jei galimi nuostoliai yra tokie dideli, kad jie gali sunaikinti jūsų šeimos finansus.

Bet ar stereo bei kompiuterio pataisymas sunaikintų jūsų finansus? Abejotina. Jei perkate stereo, ar kompiuterio apdraudą, jūs kam nors mokate pinigų, kad išvengtumėte galimos rizikos, kurią jūs pats lengvai galėtumėte pakelti.

Apdraudų konsultantai sako, kad neturėtumėte pirkti apdraudų daiktams, kaip vorykle, šaldytuvams, skalbimo/džiovinimo mašinoms ir pan. Jie sako, kad šios apdraudos paprastai apmoka labai nedaug, ir kad tai yra vienas iš blogiausių dalykų apdraudų versle.

2. Ar gausite iš apdraudos firmos tiek, kiek tai kainuoja?

Žinantys labai nesutaria dėl pliusų ilgalaiškos sveikatos priežiūros apdraudos, kuri padeda, jei reikia eiti į slaugos namus ar mokėti už slaugymą namuose.

Žinoma taip pat svarsto, ar iš tikro yra verta įsigyti „Cash-value“ gyvybės apdraudą, kuri yra investavimo ir mirties išmokų kombinacija, ar geriau įsigyti tik paprastą gyvybės apdraudą, kuri išmoka pinigus tik mirties atveju. Ar gerai turėti šias dvi apdraudas? Pagalvokite. Mažai mažiausiai dėl jų vyksta gyvi svarstymai.

Kitai yra su „credit life“ apdrauda ir skridimo apdrauda. Abi jos yra brangios ir menki pakaitalai gerai gyvybės apdraudai, sako draudimų specialistai.

Jei jūs turite namus, galbūt siūloma „Credit life“ apdrauda, kuri užmokėtų jūsų paskolą, jei mirtumėte. Bet draudimų specialistai sako, kad šios apdraudos vilioja tuos žmones, netinkamus reguliariai gyvybės apdraudai, dėl to mokėjimai už jas yra labai aukšti. Kita vertus, jei esate silpnos sveikatos ir negalite gauti reguliarių „cash-value“, ar „term“ gyvybės apdraudų, „credit life“ apdrauda gali būti naudinga.

3. Ar apdrauda yra pakankama?

Pagalvokite apie kai kurias ligų apdraudas, padedančias užmokėti medicininės išlaidas, jei susirgtumėte kokia ypatinga liga, pavyzdžiui vėžiu. Apdraudų specialistai sako, kad, jei žmonės turi pakankamą sveikatos apdraudą per darbovietę, ar yra įsigiję patys, nėra reikalo pirkti „ypatingų ligų“ apdraudas. Jei žmonės tuos dolerius, kuriuos išleistų apdraudai, panaudotų savo sveikatos apdraudos pagerinimui, jiems tai būtų daug naudingiau. Taip pat yra ir su „hospital indemnity“ apdrauda, kuri moka nustatytą sumą už kiekvieną dieną, jums esant ligoninėje. Daug šių „hospital indemnity“ apdraudų yra parduodama vyresnio amžiaus žmonėms kaip Medicare papildymas. Už tuo to jums geriau būtų įsigyti Medigap apdraudą, kuri daug geriau draudžia.

4. Ar siūloma apdrauda jums reikalinga?

Prieš perkant naują apdraudą, apgalvokit, ar tai ne-

PATRIOTŲ LAVONAI IR SALONAS..

Jau ne pirmi metai Marijampolės ir rajono visuomenė jaudina vadinamojo „Bagdono namo“ (Vytauto 2.6) likimas. Apie tai ne kartą rašė vietos spauda.

Pokario metais ten buvo žmonių kankykla, kur okupantai tardė, kankino ir žudė patriotus, kovotojus už Lietuvos laisvę. Žinoma, kad šimtai jų palaikų buvo užkasti prie paties namo ir kiek toliau, ten, kur dabar pastatyta Kančių koplytėlė. Prie pat namo asfaltuota automobilių stovėjimo aikštelė, tikriausiai ir po asfalto danga – žmonių palaikai.

Ši vieta – tai Suvalkijos Tuskulėnai. Tik ar susilaukė jie tinkamo įamžinimo? Visi sutinka, kad šiame pastate turėjo būti Partizanų muziejus, o rūsių kameros, kurių sienose palikti pasmerkųjų įbrėžti galbūt paskutiniai žodžiai, atgavusios kiek tai įmanomą autentišką vaizdą, atviro lankytojams.

Deja, viskas susiklostė kitaip. Pastatas (istorinis paminklas, galintis atlikti itin svarbią paskirtį) buvo gražintas savininkei, užuot sumokėjus jai kompensaciją (daugiau negu keistas „miesto galvų“ uolumas, žinant, kad tūkstančiai kitų pastatų dėl vienokių ar kitokių pateisinamų priežasčių negražinti savininkams).

Dabar pastatas privatus, jame salonas, įvairios parduotuvės, sienos išmargintos reklamomis. Kaip turi jaustis tie, kurie tame name kentėjo, žvelgę mirčiai į akis? O tokių žmonių dar esama. Ar tai ne paniekimas jų ir ten žuvusiųjų kančioms? Ar tai ne šventvagiškas, įžūlus pasipūtisio savanaudiškumo, gariūniškos dvasios triumfas prieš

dvigubina apdraudų, kurias jau turite. Pvz., jums nereikia automobilio nuomavimo apdraudos, jei bet kuri nelaimei yra apdraudžiama jūsų reguliarios automobilio apdraudos.

Kartais apdrauda yra nereikalinga. Žmonėms, kurie neturi išlaikomų asmenų, nereikia gyvybės apdraudos. Patys savęs paklauskite, kas nukentės, jei aš rytoj mirsiu? Jei niekas finansinai su jumis nesurištas, jums nereikia gyvybės apdraudos.

Žinoma teigia, kad vaikai, nevedę žmonės bei vaikai ir vyresnio amžiaus vedusieji, kurių vaikai yra suaugę ir gyvena atskirai, paprastai neturi išlaikomų asmenų ir jiems nereikia gyvybės apdraudos, nebent tokia apdrauda yra naudojama „estate planning“ tikslams. Kai perkama gyvybės apdrauda, pirkejai, kartais už priedą (policy rider), kas padvigubina, ar net patrigubina mirties pinigus, jei jie miršta, nelaimei ištikus. Bet specialistai sako, tas priedas yra nebūtinai. Kodėl jūsų šeimai reikia dvigubos apdraudos, jei jūs žūnate nelaingame atsitikime? O kitas draudimų žinovas sako, kad tuos papildomus pinigus geriau panaudokite pagrindinei sveikatos, gyvybės ar invalidumo apdraudai, kur jums yra daug svarbesnė.

Jums reikia įsigyti tokias apdraudas, kurios apdraustų nuo tikrai didelių nelaimių ir kurios padengtų dideles katastrofiškas išlaidas.

Šiais laikais draudimų pramonė yra labai plati, jums gali paroduoti įvairių įvairiausių, reikalingų ir nereikalingų, draudimų. Todėl, prieš perkant draudimus, nepasiduokite agentų siūlymams, bet patys pagalvokite, ar tokia, ar kitokia apdrauda jums reikalinga ar ne; ar tuo draudimu jūs, ar kas nors iš jūsų artimųjų, pasinaudos ir pan.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, 1996-9-9.

Aldona Šmulkštienė
ir
Birutė Jasaitienė

trapų dvasingumą, idealizmą, skaudžią atmintį? Žiūrint į šį pastatą kyla asociacija su Kristumi, rimbu išvarančiu prekėjus iš šventovės. Sovietmečiu buvo brutaliai naikinamos kapinės, antkapiniai akmenys panaudojami statybose. Ar šis mūsų dienų atvejis kitoks? Ką galvoja Marijampolės savivaldybės atstovai apie šio pastato likimą? (Gedimino pilies bokštui pasisekė, kad jis ne Marijampolėje ir neatsirado jo savininkas). Beje, būdamas namo savininko vietoje aš rimtai susimąstytiau ar prekiaudamas virš žmonių palaikų neužtraukčiau likimo praieksmo sau, savo palikuonims ar tolimesnėms jų kartoms.

Algimantas Lelešius

• Vilnius. Gruodžio 14-15 d.
Jaunimo psichologinės paramos

centre vyko seminaras „Pagalba jaunimui ir prevencija“. Psichologinės pagalbos jaunimui centrai jau yra įsikūrę arba kuriasi Druskininkuose, Kaune, Marijampolė, Šakiuose, Vilkačiškyje ir kituose Lietuvos miestuose. Klaipėdoje veikia Telšių vyskupijos Dvasinės pagalbos jaunimui centras. Vienas pagrindinių psichologinės pagalbos būdų yra telefoninė „Jaunimo linija“. Nors daugelis naujų jaunimo psichologinės paramos centrų kuriasi psichologams bendradarbiaujant su dvasininkais, šie centrai paprastai laikosi religinio neutralumo ir remiasi bendražmogiškais vertybėmis. Vilniaus psichologinės pagalbos telefonu 62 69 62 per 1995 metus buvo skambinta per 5000 kartų. Anot centro steigėjos ir vadovės Kristinos Polukordienės, daugeliu atvejų skambinusiems buvo padėta išvengti rimtų krizių ir netgi savižudybių.

Iš Lietuvos gauta žinia, kad 1997 m. vasario mėn. 9 d., baigdamas 98-tuosius savo gyvenimo metus, Švenčionyse mirė Sibiro tremtinys

**A.†A.
ANTANAS BABUŠIS**

Giliame liūdesyje liko sūnus Algis su žmona ir anūkės su šeimomis Lietuvoje, mirusių sūnų Rimo ir Vytauto šeimos Rusijoje, sesuo Salomėja Bartuškienė, jos sūnus su šeima, velionio krikšto dukra su šeima Amerikoje, mirusių brolių ir sesers dukros bei sūnūs su šeimomis, kiti giminės Lietuvoje, Amerikoje ir Australijoje.
Už velionio sielą šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje kovo 6 d., 8 val. ryto.

**PADĖKA
A.†A.
JONAS REINYS**

1997 m. sausio 24 d. netekome mūsų brangaus Vyro, Tėvo ir Senelio. Buvo palaidotas 1997 m. sausio 27 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Sirdingai dėkojame Pal. Jurgio Matulaičio misijos klebonui kun. Paliokui už maldas koplyčioje, už atnašautas šv. Mišias koncelebruotas su kun. V. Rimeliu, ir už palydėjimą Velionio į kapus ir suteiktus jam paskutinį patarnavimą skiriantis su šiuo pasauliu.

Dėkojame šeimos draugėms Daliai Lietuvninkienei ir Lidijai Rasutienei už ypatingą gražų giedojimą gedulingų šv. Mišių metu. Ačiū muz. Faustui Stroliai už puikią palydą vargonais.

Esame labai dėkingi visiems dalyvavusiems šermentyse bei laidotuose. Dėkojame už atsisveikinimo šou p. Broniaus Polikaitio, dr. V. Saulio, dr. O. Gardinienės, dr. Petro Kisieliaus, p. P. Naručio, dr. V. Musonio ir krikšto dukros Mirgos Valaitienės.

Nuosirdus ačiū visiems už gėles, už užprašytas Mišias, aukas Mišioms, bei kitas aukas.

Ačiū visiems už užuojautas pareikštas asmeniškai ir raštu. Mus tiesiog sujaudino gausumas draugų bei pažįstamų, kurie atvyko į šermentis ir laidotuves.

Dar kartą norime padėkoti visiems, kurie lankydavo ir slaugydavo velionį po jo insulto.

Nuosirdus ačiū visiems karsto nešėjams.

Dėkojame Donald M. Petkui ir jo štabui už rūpestingą patarnavimą, ir ypač už vaikų kambarį!

Svarbiausia padėka mūsų Dievui Tėvui, kuris Jonu Reiniu praturtino mūsų gyvenimą.

Giliame liūdesyje liko: žmona Bernadeta, sūnus Jonas su žmona Irmgard, duktė Vita, duktė Gražilda su vyru Gytė, anūkeliai Antanas, Kristina, Julijė ir kiti giminės.

Mirus brangiam Vyru, Tėvui, Seneliui ir Broliui

**A.†A.
JUOZUI RANTELIUI**

Reikiame seserišką užuojautą dukrai v.s. BIRUTEI BANAITIENEI, žmonai PETRONELEI, žentui BRONTUI, anūkams ROMUI ir KESTUČIUI bei seseriai p. SULAITIENEI. Mūsų mintys ir maldos yra su Jumis.

v.s. fil. Rita Penčyliene ir
LSS Seserijos vadijos narės

**A.†A.
VYTAUTUI DIDŽIULIUI**

mirus, DIDŽIULIŲ šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Rimvydas Miliūnas
Veronika Miliūnienė

DRAUGAS, šeštadienis, 1997 m. kovo mėn. 1 d.

Mylimam Tėvui

**A.†A.
JUOZUI RANTELIUI**

mirus, reiškiamo nuoširdžią brolišką užuojautą dukrai v.s. BIRUTEI BANAITIENEI, jos šeimai ir artimiesiems.

LSB Vyriausias Skautininkas
v.s. fil. Albinas Sekas ir
LSB vadija

AŠTUONERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

**A.†A.
ANDRIUS VAITKUS**

„Pro Tavo pirštus, Viešpatie, kaip smiltys bėga laikas.
Pro tavo pirštus, Viešpatie, jis bėga kaip vanduo...“

Š.m. kovo 6 d. sueina aštuoneri metai, kai iškeliavo pas Viešpatį mūsų brangus Vyras, Tėvas ir Senelis. Niekada neužmiršime Tavęs. Tu esi kasdieną mūsų širdyje ir maldoje.

Nuliūdę: žmona Marija, dukros Gražina ir Živilė su šeimomis ir sesuo Pelagija Lietuvoje.

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SAJUNGA**

Turi laidotuvių patalpas visose Chicago miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

**GAIDAS - DAIMID
FUNERAL DIRECTORS**

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES
1-773-523-0440

**LACK & SONS
FUNERAL DIRECTORS**

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-430-5700

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST
CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

**VANCE FUNERAL HOME
FUNERAL DIRECTORS**

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE

WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK

CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES
1-708-652-5245

**GAIDAS-PALOS
FUNERAL HOME**

"Chicagoland's Finest Funeral Service"

PALOS HILLS

11028 S. Southwest Hwy.

(OTHER LOCATIONS AVAILABLE)

1-708-974-4410

DAVID GAIDAS JR.

Partizanų „Girių aidas“ dainininku vadovas Antanas Paulavičius, kartu su kitais grupės nariais atvykęs koncertuoti šiapus Atlanto, aplanke Romui Kalantai pastatyta paminkla Čikagos lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.

Nuotr. Onos Rušenienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

MAIRONIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

Kiekvienas žmogus šiame pasaulyje ko nors laukia ir ruošiasi — nuo mažiausio vaikučio, kuris gal nekantriai laukia gimtadienio puotos, iki didžiausio, kuris ruošiasi vestuvėms. Pagaliau sulaukia to ypatingo įvykio, praužia tą išsivajotą dieną ir taip nyku, liūdna, kai praėina. Bet netrukus, žiūrėk, tik speji atsidusti, tuoj atsiranda kita proga, kuriai reikia vėl iš naujo ruoštis.

Panašiai yra ir Maironio mokyklos gyvenime. Atrodo, dar taip neseniai girdėjosi pirmos mokyklos dienos užsėsys, o štai jau ir sulaukėme vasario 16-tosios. Tarp tų dviejų reikšmingų datų mokyklos gyvenime, daug buvo nuveikta.

Trečias skyrius, paruoštas savo mokytojos Audronės Elvikienės, atliko savo tradicinį „Meškiuką Rudnosuką“. Jau treči metai Padėkos dienos proga visa mokykla sunėša Lietuvos našlaičiams dovanas. Indrė Tūnelienė lankėsi mokykloje tą dieną, supažindino mokinius su vargšų vaikų sunkiu gyvenimu ir padėjo jiems už pagalbą. Tos gausios dovanos pasiekė našlaičius šv. Kalėdų proga ir turbūt pradiuogino vieną vaiką.

Netrukus nu to teko švesti Kalėdas mūsų mokykloje. Kalėdų eglutė įvyko gruodžio 14 d. Ketvirtą skyriaus mokytoja Dana Mikuzienė parašė ir surežisavo švenčių veiklą „Mažylis“ apie asiliuką (Darius Jutzi), kurį visi paniekina, kadangi jis toks menkumas ir dar pasenęs, nebetinkamas darbui. Juokiasi iš jo kiti asiliukai ir ūkininkai, ir pirkėjai, ir visi kiti. Jo ištikimas draugas Petriukas (Antanas Petkus) mėgina atiduoti jį, bet visi jo kratosi. Pagaliau Petriukui beverkiama, kad nepasieks išgelbėti Mažylį nuo sunaikinimo, prie jo prieina šv. Juozapas su Marija ir paprašo, kad Mažylis nuvestų Mariją į Betliejų. Taip ir pasibaigia vaizdelis su gražia ir kilnia mintimi, kad tą, kurį žmonės paniekina Dievas išaukština. Visi mokiniai, nuo priešmokyklinės klasės iki 6-tos, dalyvavo ir sklandžiai suvaidino „Mažylį“. Giesmės ir dainos puikiai paruošė mok. Rasa Poskočimienė ir Jūratė Fisher.

Po Kalėdų atostogų mokykla pamėgė Sausio 13-tąją. Mok. D. Grigaliūnienė paruošė dešimtą klasę, kuri pristatė šį tragikalią įvykį, pagerbdama tos dienos aukas. Bažnyčios

priekyje stovėjo daug įvairiausių kryželių, kuriuos pagamino visi mokiniai šiai progai. Vaizdas buvo lyg Lietuvos Kryžių kalno.

Netrukus atėjo ir proga, kurioje tie patys dešimtokai dalyvavo, t.y. mokyklos metinis pokylis, kuriame yra graži tradicija pagerbti mokytojų abiturientus. Puota įvyko vasario 1 d. Spalvingoj užgaiveniškai papuoštuoj salėj su žibantiomis kaukėmis ir balionais, susirinko gausus būrys tėvelių, mokytojų ir svečių. Mok. Z. Šilgaliene paruošė vyresniųjų mokinių humoristinę programą, o po to buvo pristatyti 1996-97-ųjų mokyklos metų abiturientai. Štai jie: Vytas Dailidė, Kristina Jonušaitė, Arūnas Karalis, Ričardas Končius Tomas Kuprys, Kristina Mikaitytė, Aušra Norušytė, Tomas Rupinskas, Aliukas Šilgalis, Šarūnas Skadas, Erikas Vizinis.

Ypač malonu buvo matyti daug mūsų jaunimo, smagiai šokant greta savo tėvelių po Pasaulio lietuvių centro stogą, o vakaro dinamiškasis orkestras „Nemunas“ lengvai patenkino abi kartas. Abiturientų tėveliai su Mariaus Kasniūno ir kitų tėvelių talka apsiėmė visą šį vakarą surošti. Kaip visuomet, svečiai buvo gardžiai pavaišinti šau-niosios šeimininkės A. Šoliūnienės, o po vakarienės visi ragavo gausius ir skanius tortus, paukukotus Kapacinskių, Racine Bakery savininkų.

Mokytojų tobulinimo kursai vyksta kas pirmą šeštadienį su konsultante Jūrate Kuras Harris. Sausio 26 mokytojos, direktorė Eglė Novak ir mokytojų reikalų koordinatore Aldona Rauchienė dalyvavo Darbo konferencijoje, kurios tikslas buvo peržiūrėti, kur galima išvystyti testinumą tarp klasių. Mokytojos ruošėsi dalyvauti Švietimo tarybos konferencijoje kovo mėnesį, o mokiniai, kaip kiekvienais metais, darbščiai ruošėsi Švietimo tarybos rašymo ir piešinių konkursams.

Pats paskutinis renginys buvo mokyklos iškilmingas Vasario 16-osios minėjimas, kurį suruošė aukštesniųjų klasių mokiniai. Juos paruošė mokytojos Z. Šilgaliene, G. Sturionienė, R. Končienė ir D. Grigaliūnienė, o R. Poskočimienė paruošė dainas. Tarp rūkų ir tirpstančių ledujų pasirodė vaidilutės, gražūs akimirksniai Lietuvos didingos praeities, karalius

Margarita Ahlgren, viena uoliausių „Draugo“ redakcijos taktininkių, kiekvieną ketvirtadienį atvažiuojanti iš Hinsdale padėti ten, kur jos talka reikalingiausia. Ši pasiukojanti darba ji jau dirba bent dvejus metus. Margarita taip pat mokosi lietuviškai ir labai domisi Lietuvos reikalais. Ji taip pat yra lietuvių kilmės.

Mindaugas su savo kariais, Jogaila ir Jadvyga, sulenkęsi Lietuva, o po to lietuvių broliai vargdieniai. Perskaicius Vasario 16-osios iškilmingą akciją su visais parašais, mokiniai geltonom, žaliom ir raudonom bangom jautriai sudainavo „Bragiausias spalvos“: geltona spalva, tai saule, žalia, tai laukų spalva, raudona, tai mūsų kraujas, kartu jos tai Lietuva!

S. Radvilienė

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ kovo 5 d., trečiadienį, 2 val. popiet bus neeilinė popietė, nes turėsime progos susipažinti su kandidatu į Lietuvos prezidento postą—Vaidotu Zuku. Su juo atvyksta ir Lietuvos Seimo narys Algirdas Patackas. Visi kviečiami ir laukiami. Dalyvaukite, nepraleiskite progos pasiklausti šių idomių svečių. Po paskaitos bus bendri pietūs. Atvykite!

SKAITYKITE DRAUGĄ!

„DRAUGAS“—vienintelis užsienio lietuvių dienraštis

Čikagos ir apylinkių skautai bei skautės visus maloniai kviečia į Kaziuko mugę, kurios atidarymas bus rytoj, kovo 2 d., 11:15 val. r. Jaunimo centre.

Maestro Julius Geniušas, Kauno Muzikinio teatro vyriausias dirigentas, dažnai dirguojas ir Vilniuje, atvyksta į Čikagą ir balandžio 13 d. dirguos „Martos“ operos spektaklį, kuris, kaip ir visada, vyks Morton aukštesniosios mokyklos salėje.

Dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai, žiema gyvenantys Floridoje, negalėdami dalyvauti Ateitininkų federacijos fondo vakarienoje, atsiuntė 100 dol. auką ateitininkams ir paremti. AF fondas šią auką labai vertina, nes jaunimo veiklai, ypač Lietuvoje, reikia daug paramos.

Kaip jau vyksta daugeli metų, šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Verbu sekmadienį, balandžio 23 d., rengiamas religinis koncertas. Tai puikiausia proga susikaupti prieš pačias Velykas, pasiruošiant Kristaus Kančios savaitei. Pasirūmėkite datą.

VĖL VYKS POSEDŽIAI Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV LB komisijos posėdžiai vėl vyks kovo 10-15 d. Seimas š.m. vasario 20 d. priėmė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Amerikos Lietuvių bendruomenės atstovų komisijos nuostatų pakeitimo“, kuriuo nustatyta, kad komisijoje bus 5 Seimo atstovai (po vieną nuo parlamentinių partijų): Jurgis Razma—Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių), Feliksas Palubinskas—Krikščionių demokratų partijos, Romualdas Ozolas—Centro sąjungos, Česlovas Juršėnas—LDDP, Aloyzas Sakalas—Socialdemokratų partijos. JAV LB atstovai komisijoje yra: Donatas Skučas (pirmininkas), Juozas Ardyas, Vytas Maciūnas, Regina Narušienė ir Liuda Rugienienė.

Edmund Apcel, Morton Grove, IL, atsilankęs į „Draugo“ dovaninių prekių bei knygų krautuvelę, nusipirko nemažai gražių dovanų. Artėjant pavasariui ir Velykoms, kviečiame lietuvių krautuvelę aplankyti, atsivesti ir kitataučius savo pažįstamus.

IŠ ARTI IR TOLI

MIRĖ GARSUSIS MŪSŲ PIANISTAS

Š.m. vasario 27 d. savo namuose Cleveland Heights, OH, po ilgai jį kamavusios vėžio ligos mirė garsusis lietuvių pianistas Andrius Kuprevičius, sulaukęs 76 metų amžiaus. Gimęs, augęs ir pirmuosius mokslus baigęs Kaune, baka-lauro laipsnį gavo iš Kauno Valstybinės muzikos konservatorijos, vėliau studijavo Berlyne ir Vienoje. Dar studijuodamas koncertavo ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, 1946 m. laimėjęs tarptautinį konkursą Ženevoje. Amerikoje pirmą kartą atliko koncertą Čikagoje 1953 m. su Čikagos simfoniniu orkestru, o tais pačiais metais pasirodė Town Hall salėje New York'e.

Andrius Kuprevičius dėstė muziką Cleveland Music School Settlement iki 1977 metų, profesoriavo Cleveland State universitete nuo 1971 m. ir pastaruoju metu buvo profesorius emeritus.

Andrius Kuprevičius.

Skelbimai

x Dėmesio, pirmą kartą perkantems namus! Galite pasinaudoti privačiu fondu, kuris leidžia nusipirkti namą įmokėjus tik \$1000. Dėl parduodamų namų sąrašo kreiptis į Vidą Poškų, Re/Max Home Center, tel. 773-735-6000. (sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS patarnauja pajamų mokesčių (INCOME TAX) užpildyme 1-(708) 403-7334. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklų, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Galia padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk)

x Juozas Bacevičius padeda įsigyti vairavimo teises. Tel. 1-708-403-7334. (sk)

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, invalidams vaikams ir daugiavaisiams šeimoms Lietuvoje: Aldona ir Rimantas Vaitkai \$240 tesia našlaitės metinę paramą, Vytenis Lietuvninkas \$100, dr. Linas Simonaitis \$25, Giedrė ir Giedrius Penčylos \$240 tesia našlaitės metinę paramą, MIDCO Sport Sales (Arūnas Vasy) \$50, Madison - Vilnius Sister Cities (Fay Schoenemann) \$240 tesia mergaitės metinę paramą. Labai acio! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. Tel. (847) 537-7949, TAX ID #36-3003339. (sk)

x Dėmesio radijo klausytojai! ŽEMĖ L PRODUCTIONS praneša, kad WNDZ 750 AM yra dvigubai stipresnė — dieniš signalas net 5.000 wat'ų. Tai gera žinia tiems lietuviams, gyvenantiems Illinois, Indiana, Michigan ar Wisconsin valstijose, kurie iki šiol turėjo sunkumų aiškiai girdėti 750 AM. Kviečiame įsijungti kasdien nuo pirmadienio iki sekmadienio nuo 10 iki 11 v.r. 750 AM WNDZ. Informacinės radijo laidos STUDIJA R darbo dienomis, šeštadieniais istorinė VERSME, bei sekmadieniais kultūrinis pramoginis VAIRAS — tai tikrasis Lietuvos bei išsivijos veidrodis. Lithuanian News Radio, PO Box 1161, Oak Park, IL 60304. Red. tel. 708-386-0556. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Albertas ir Gražina Karveliai, Naperville IL, yra nauji Lietuvos našlaičių globėjai atsiuntę \$150. Našlaičių vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Eugenija Kaciucė vičiūtė-Monstavičienė, Benedikto duktė, ieško pusbrolių, pussesterių bei jų vaikų, gyvenusių Chicagoje apie 1955 m., pavarde Kaciucėvičiai arba Kaciukaiciiai. Atsilipti, rašykite: Jonas Monstavičius, Mogiliovo 6-25, 5422 Klaipėda, Lithuania. (sk)

x Dėmesio! Paskutinė proga užpildyti pareiškimą (application) vizos loterijai. Skambinkite Ed. Šumanui, tel. 708-246-8241. (sk)

x Tik 62 centai i Lietuvai Neįtikėtina, tačiau taip yra! Nuo lapkr. 17 d. telefoniniai įkainiai sumažėjo. Kada beskambsitumėt, dieną ar naktį, savaitės metu, ar savaitgaliais, kaina visad ta pati — tik 62 centai už minutę. Atminkite, nereikia persirašyti iš vienos kompanijos į kitą. Jokių mėnesinių mokesčių. Jokių registracijos mokesčių. Jokių įsipareigojimų. Tarifas galioja tik esantiems ir būsimiems mūsų klientams. Informacija lietuviškai nuo pirmo iki ketvdo. imtinai vakarais nuo 8-10 v.v. pirmo, ketvdo vakarais nuo 8-10 v.v. Čikagos laiku, 708-386-0556. (sk)

x Lietuvos Vyčių organizacija, 24 kuopa, š.m. gegužės 4 d., sekmadienį, dalyvaus arklų lenktynėse — „Day of the Races“ Sportsman's Park. Buftas 11 v.r., „poet time“ 1 val. p.p. Kaina \$15. Informacijai skambinkite: Frank Jurgaitis, 773-767-9052 arba Aušra Padalino 773-767-9400. (sk)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455. (sk)

x Genė Čyviene, St. Pete Beach FL, atsiuntė vieno našlaičio metinį paramos mokesčių \$150. Dėkojame naujai globėjai! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x TRANSPAK praneša: „Kernavės pilkapynas — tai respublikinės reikšmės paminklas esantis į šiaurės vakarus nuo Kernavės, Lielupės dešiniajame krante, miške. Pilkapiai išsidėstę vienas nuo kito kelių ar kelių kilometrų nuotoliu. 6 ištirtieji pilkapiai supilti iš smėlio. Rasta degtinų žmonių ir žirgų kapų, geležinių pjautuvų, žaslių. Radiniai datuojami vėlyvojo geležies amžiaus pradžia“. Pini-gai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Miesto siuntiniai. TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050. (sk)

x Naujausios K. Bradūno ir B. Brazdžionio knygos. Kompiuterinės programos, muzikos įrašai, knygos ir video filmai iš Lietuvos! KNYGOS SKRYDIS, Box 811, Vilnius 2055, Lithuania. E-paštuzbeliaus@aiva.lt. Atstovas: Andrius Kulikauskas (773) 476-8221. (sk)

x DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išversti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemų į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorialis, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6336. (sk)

x Dėmesio, lietuvių! Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės balandžio mėn. Pasi-baigusias vizas galiu pratęsti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiųsti man duomenis paštu. Ed Šumanas, 5701 Linden, LaGrange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5869 arba (708) 425-7161. (sk)

x Jau laikas tvarkyti mokesčius valdžiai! Algis A. Luneckas, kaip ir visuomet per ilgą eilę metų, pasiruošęs jums patarnauti. Šeštadieniais bus įstaigoje, 4536 W. 63 St., Chicago, prieš „Draugo“ pastatą. Susitarti-mui prašau skambinti 773-284-0100. Reikalui esant, su malonumu atvyks į namus. Algis A. Luneckas, Accountant. (sk)

x Lietuvos Vyčių organizacija, 24 kuopa, š.m. gegužės 4 d., sekmadienį, dalyvaus arklų lenktynėse — „Day of the Races“ Sportsman's Park. Buftas 11 v.r., „poet time“ 1 val. p.p. Kaina \$15. Informacijai skambinkite: Frank Jurgaitis, 773-767-9052 arba Aušra Padalino 773-767-9400. (sk)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455. (sk)

x Genė Čyviene, St. Pete Beach FL, atsiuntė vieno našlaičio metinį paramos mokesčių \$150. Dėkojame naujai globėjai! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel.: 773-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint 9 v.r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Maironio lit. mokyklos, veikiančios Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, metinio pokylio garbės svečiai. I eil. iš kairės: Bronė Nainienė, Viktoras Kucius, Švietimo tarybos pirm. Regina Kuciene, II eil. PLB pirm. Bronius Nainys, ses. Stasė, kun. Algirdas Patackas, SJ, Jūratė Dvilienė, Čikagos lit. mokyklos direktorė ir Eglė Novak, Maironio lit. mokyklos direktorė.